विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

Disaster Preparedness and Response Plan

२०७९

मेलौली नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, बैतडी

२०७९

दस्तावेज : विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७९, मेलौली नगरपालिका, बैतडी

प्रकाशक : स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, मेलौली नगरपालिका, बैतडी

प्रकाशन मिति : २०७९

पहिलो संसोधन : २०८०

प्राविधिक सहयोग : यो योजनाको निर्माण नेपाल रेडक्रस सोसाइटी आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोगमा तयार पारिएको हो ।

सर्वाधिकार :

मेलौली नगरपालिका

आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग :

Nepal Red Cross Society

मेलौली नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, बैतडी
सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

पत्र संख्या
चलानी

मिति:२०८०।०९।०५

शुभकामना सन्देश

मेलौली नगरपालिकाको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७९ को पहिलो संसोधन(२०८०) गरी तयार गरी यहाँहरु साम्‌ु प्रस्तुत गर्न पाउँदा खुसी लागेको छ । मेलौली नगरपालिकामा प्रत्येक वर्ष बाढी, पहिरो,हावाहुरी, खडेरी, आगलागि , चट्याँङ , जंगली जनावरको आतँक, माहामारी, र सडक दुर्घटना जस्ता विपद्बाट जनधनको क्षेति भइरहेको छ । विपद् व्यवस्थापनका लागि स्थानीय स्तरको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना एउटा महत्वपूर्ण दस्तावेजको रुपमा रहेकोछ । विगत्को विपद्बाट सिकाइ तथा नयाँ ऐन, नियमलाई आत्मसाथ गरी स्थानीय तहबाट समन्वयात्मक भूमिकालाई थप प्रभावकारी र अझ जिम्मेवार बनाउन यस नगरपालिकामा विपद् जोखिम न्यूनीकरणका क्षेत्रमा कार्यरत संघ संस्थाहरुको सहकार्यमा यस नगरपालिकाको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गरिएको छ ।

यो योजनाले आउन सक्ने सम्भावना भएका प्रकोपहरूका असरहरू कम गर्ने र विकासका कार्यक्रम तथा योजनाहरूमा विपद् जोखिम न्यूनीकरणका प्रयासहरूलाई मूलप्रवाहीकरण गर्ने नगरपालिकाको रणनीति रहेको छ । काम गर्न सम्भव नभएको विपद्जन्य प्रकोप घटनाहरूमा प्रभावकारी प्रतिकार्य आवश्यक रहेको हुँदा यो पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाले सहयोग पुर्‍याउनेछ भन्ने विश्वास लिएको छु ।

योजना तयार गर्नका लागि नेतृत्व र समन्वय गर्नु हुने नगरपालिकाका पदाधिकारीहरु, कर्मचारीहरू, विभिन्न राजनीतिक दलका प्रतिनिधिहरू साथै आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग गर्ने नेपाल रेडक्रस सोसाइटी लगायत यस योजना निर्माण प्रक्रियामा संलग्न सबै सरोकारवालाहरुलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

योजना कार्यान्वयन गर्न नगरपालिकाका सबै सरोकारवालाहरूका साथसाथै प्रदेश र संघीय सरकारबाट यथेष्ठ सहयोग मिल्नेछ भन्ने अपेक्षा गरेको छु ।

धन्यवाद

नगर प्रमुख
भीम बहादुर चन्द
मेलौली नगरपालिका, बैतडी

मेलौली नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय ,बैतडी
सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

पत्र संख्या
चलानी

मिति:२०८०।०९।०५

शुभकामना सन्देश

मेलौली नगरपालिकाको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७९ निर्माण भई पहिलो संसोधन (२०८०) हुँदा अत्यन्त खुशि लागेको छ । विपद् बाट हुन सक्ने सम्भावित मानवीय तथा धनसम्पत्तिको क्षति र आधारभूत पूर्वाधारहरुमा हानी नोक्सानी कम गर्नको साथै विपद्को समयमा प्रभावकारी रुपमा मानवीय सहायता परिचालन गर्न विपद् पूर्वतयारीको महत्वपूर्ण भूमिका रहन्छ । तसर्थ विपद् पूर्वतयारी तथा आकस्मिक प्रतिकार्यलाई मजबुद बनाउन जरुरी छ । योजनाबद्ध रुपमा अगाडि बढ्नाले विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनमा संलग्न सम्पूर्ण सरोकारवाला निकायहरुको जिम्मेवारी प्रष्ट किटान गरी विपद् प्रतिकार्यको समयमा समन्वयात्मक प्रतिकार्य गर्नलाई यस योजनाले सहयोग पुऱ्याउने कुरामा हामीले विश्वास लिएका छौ ।

योजना तयार गर्ने क्रममा सहयोग पुऱ्याउने स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरु, राजनीतिक दल, स्थानीय सरकार, सरोकारवाला संघ संस्थाहरुलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु साथै योजना तयार गर्न आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग गर्ने सहयोगी संस्था नेपाल रेडक्रस सोसाइटी लगायत यस योजना निर्माण प्रक्रियामा संलग्न सबै सरोकारवालाहरुलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

अन्तमा यस योजनाले विपद्को समयमा गरिने प्रभावकारी समन्वयात्मक प्रतिकार्यलाई सहज र योजनावद्ध गर्न मदत गर्नेछ भन्ने विश्बास लिएको छु ।

धन्यवाद ।

पार्वती बोहरा बिस्ट
नगर उप-प्रमुख
मेलौली नगरपालिका, बैतडी

शब्द संक्षेप

कृ.ज्ञा.के.स.का.	कृषि ज्ञान केन्द्र वा सम्पर्क कार्यालय
ला.पा	स्थानीय अनुकूलन योजना
शि.वि.स.ए.	शिक्षा विकाश तथा समन्वय एकाइ
त्रि.वि.	त्रिभुवन विश्वविद्यालय
जि.प्रा.का:	जिल्ला प्राविधिक कार्यालय
जि.प्र.का:	जिल्ला प्रशासन कार्यालय
जि.प्र.का:	जिल्ला प्रहरी कार्यालय
जि.व.का:	जिल्ला वन कार्यालय
जि.ज.स्वा.का:	जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय
जि.भू.का:	जिल्ला भू-संरक्षण कार्यालय
जि.स.स.का	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय
जि.स.स.	जिल्ला समन्वय समिति
प्रा.क्र.:	प्राथमिकता क्रम्
प्रा.वि:	प्राथमिक विद्यालय
ना.पा	राष्ट्रिय अनुकूलन योजना
न.पा.	नगरपालिका
ने.से.	नेपाली सेना
ने.रे.सो.	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी
मा.वि:	माध्यामिक विद्यालय
आ.व.	आर्थिक वर्ष
सु.प.वि.	सुदूरपश्चिम विश्वविद्यालय
स.प्र.ब:	सशस्त्र प्रहरी बल
स्वा.से.	स्वास्थ्य सेवा
CCA	Climate Change Adaptation
CDMC	Community Disaster Management Committee
DPRP	District Disaster Preparedness and Response Plan
DRR	Disaster Risk Reducation
LDCRP	Local Disaster and Climate Resilience Plan
LDMC	Local Disaster Management Committee
RRT	Rapid Response Team
VCA	Vulnerability Capacity Assessment
WDCRP	Ward Disaster and Climate Resilience Plan
WDMC	Ward Disaster Management Committee

विषय-सूची

परिच्छेद १ 8

१ प्रारम्भिक 8

१.१ पृष्ठभूमि 8

१.२ योजनाको उदेश्य 8

१.३ योजना तर्जुमा प्रक्रिया 9

परिच्छेद २ 11

विपद् जोखिम र व्यवस्थापनको अवस्था 11

२.१ नगरपालिकोको संक्षित परिचय 11

२.२ नगरपालिकमा विद्यमान प्रकोपको पहिचान तथा स्तरीकरण 13

२.२ प्रकोप विश्लेषणः 13

२.३ जलवायु परिवर्तन अवस्था विश्लेषण 15

२.२.१ सङ्कटासन्नता स्तरिकरण : 17

२.३ विगत्का विपद्को अवस्था विश्लेषण : 18

२.४ सम्भाव्य प्रकोप तथा सम्भावित प्रभावित क्षेत्र 20

२.५ प्रकोपहरुको सम्भाव्य जोखिम विश्लेषण 21

२.६ पूर्वसूचना प्रणालीको अवस्था 21

२.७ नीतिगत कानुनी तथा संस्थागत व्यवस्था 21

२.८ विषयगत क्षेत्रहरू तथा जिम्मेवार निकाय 21

परिच्छेद ३ 22

विषयगत क्षेत्रको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना 22

३.१ बिषयतग क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना 22

३.२ बिषयगत क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना 30

३.३ आपतकालीन प्रतिकार्य (कार्यविधि) योजना 34

परिच्छेद ४ 39

बन्दोबस्तीका सामग्री आँकलन तथा आवश्यकताको लेखाजोखा 39

४.१. विषयगत क्षेत्र अन्तर्गत रहेका सामग्रीगत स्रोत/साधनको वर्तमान अवस्था 39

४.२. बन्दोबस्तीका सामग्रीको आँकलन 41

४.३. थप आवश्यकता र अनुमानित लागत 41

परिच्छेद ५ 45

विविध..45
५.१ आर्थिक श्रोत र उपलब्ध हुने विधि..45
५.२ विपद्को समयमा राहत सहयोग प्रदान गर्ने मापदण्ड 45
५.३ अन्य निकायहरूसँगको समन्वय र सहकार्य..48
५.३ अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाइ योजना 48
५.३.१. लक्ष्य र सूचकहरू..48
५.३.२ अनुगमन, मूल्याङ्कन र परिमार्जन 49
५.३.३ क्षमता विकास रणनीति र क्रियाकलापहरू: 49
अनुसूचीहरू...51
अनुसूची १ निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरुको विवरण..51
अनुसूची २. नगर विपद् व्यवस्थापन समिति 51
अनुसूची ३. वडा विपद् व्यवस्थापन समितिको बिवरण 52
अनुसूची ४. मानवीय सहायतामा संलग्न साझेदार निकायको सम्पर्क विवरण:.......**Error! Bookmark not defined.**
अनुसूची ५. सर्वेक्षण टोलीका सदस्यहरू (विपद् पश्चात् तत्काल परिचालन हुनका लागि) 56
अनुसूची ६ . नगरपालिकामा संचालित एम्बुलेन्स सेवा 56
अनुसूची ७. सम्भावित प्रकोपबाट प्रभावित हुनसक्ने वडा तथा घरधुरी विवरण 57
अनुसूची ८ 59
सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समिति, कार्यदल नदी सतहतथा वर्षा मानपकर्ताहरुको विवरण 59
सन्दर्भ सामग्री..63

परिच्छेद १

१ प्रारम्भिक

१.१ पृष्ठभूमि

नेपालको संविधानले विपद् व्यवस्थापन स्थानीय तहको एकल अधिकार सूचीको रुपमा सूचीकृत गरेको छ । संवैधानिक व्यवस्था कार्यान्वयन गर्न संघ, प्रदेश, र स्थानीय तहमा नीति, ऐन, नियम तथा निर्देशिकाहरु तर्जुमा भएको छन् । साथै विपद् व्यवस्थापनका लागि केन्द्रदेखि समुदाय तहसम्म विभिन्न संस्थागत संरचना गठन गरी क्रियाशिल रहेका छन् । स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति पनि यस्तै संरचना मध्ये एक हो । स्थानीय तहमा हुने विपद् व्यवस्थापनको सन्दर्भमा यस समितिको महत्वपूर्ण भूमिका रहेको हुन्छ । स्थानीय तहमा गरिने विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी ढंगबाट सम्पन्न गर्न समितिले यस सम्बन्धी छुट्टै योजना तर्जुमा गर्नुपर्ने हुन्छ । विद्यमान कानूनी व्यवस्था अनुरुप समेत स्थानीय तहले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्न आवश्यक रहेको छ ।

जलवायु परिवर्तन तथा अन्य विभिन्न कारण बाट संसारमा प्रकोप जोखिमको अवस्था बर्सेनी वृद्धि हुने गरेको छ । यस मेलौली नगरपालिका पनि यस्ता प्रकोप जोखिमहरुबाट अछुतो रहन सको छैन । यस मेलौली नगरपालिकामा विपद्बाट हुने जनधनको क्षति न्यूनीकरण गर्न, विपद्को प्रतिकार्य र पुनर्लाभ योजना तर्जुमा गर्न आवश्यक देखिएको छ ।

मेलौली नगरपालिका विभिन्न प्राकृतिक तथा गैर-प्राकृतिक प्रकोपहरूबाट प्रभावित हुने गर्छ । मेलौली नगरपालिकाको विपद् जोखिम पार्श्वचित्रमा उल्लेख भए अनुसार बाढीले उल्लेख्य मात्रामा जनधनको क्षति गर्छ । त्यसैगरी, बाढी, पहिरो,हावाहुरी, खडेरी, आगलागि , चट्याँङ , जंगली जनावरको आतँक, माहामारी, र सडक दुर्घटना जस्ता प्रकोपहरूले पनि नोक्सान गरिरहेका छन् ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ उपदफा (२) न र संघीय प्रणाली बमोजिम स्थानीय तहको विपद् व्यवस्थापन अधिकार, जिम्मेवारी र दायित्व बहन गर्न विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन, २०७६ अनुरूप मेलौली नगरपालिकाको यो विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गरेको छ । यो योजनाको कार्यान्वयन तत्काल शुरू गरिनेछ ।

१.२ योजनाको उदेश्य

यस मेलौली नगरपालिकामा विपद् व्यवस्थापनको पूर्वतयारी र यस सम्बन्धी प्रतिकार्यलाई प्रभावकारी बनाइ सम्भावित जनधनको क्षति कम गर्नु यस योजनको मुख्य उद्धेश्य हो । यसका अन्य उदेश्यहरु देहाय बमोजिम रहेका छन् ।

क) विपद् प्रतिकार्यका लागि विषयगत क्षेत्रहरुको भूमिका तथा जिम्मेवारी निर्धारण गर्नु,

ख) विपद् प्रतिकार्यका लागि मुख्य जिम्मेवार तथा सहयोगी निकायहरुको पहिचान गर्नु,

ग) विपद्को लेखाजोखा, जोखिम नक्साङ्कन, विगत्का घटनाहरुको तथ्याङ्क सङ्कलन र विश्लेषणका आधारमा जोखिम सूचित योजना तयार गर्नु,

घ) विपद् प्रतिकार्यका लागि समान्य पूर्वतयारी, पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी तथा आपतकालीन प्रतिकार्यका क्रियाकलापहरु तय गर्नु ।

१.३ योजना तर्जुमा प्रक्रिया

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०७६ ले मेलौली नगरपालिकाको स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको नेतृत्व र विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनको क्षेत्रमा संलग्न निकाय तथा विषयगत क्षेत्रको सहभागितामा विपद् पूर्वतयारी प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्नु व्यवस्था गरेको छ । सोही व्यवस्थाअनुसार यस मेलौली नगरपालिकाले सहभागितामूलक प्रक्रिया अपनाई

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गरेको छ । विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्दा अवलम्बन गरिएको प्रक्रियागत ढाँचा देहायबमोजिम रहेको छ ।

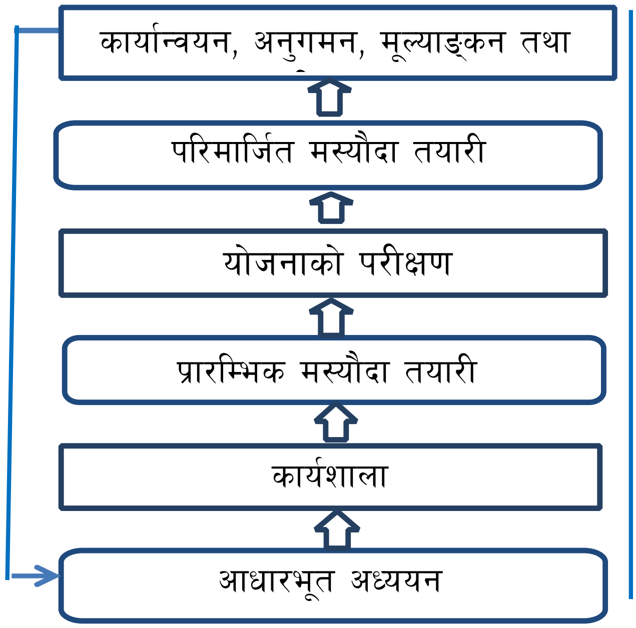

माथि उल्लेखित ढाँचामा योजना तर्जुमाका चरणहरुको संक्षेपमा तल चर्चा गरिएको छ ।

(क) नगर विपद् व्यवस्थापन समितिसँग प्रारम्भिक समन्वय बैठक

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गर्नका लागि नगर विपद् व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीसँग मिति २०७९ कार्तिक २० गतेका दिन बसेकोको बैठकबाट यस नगरपालिकमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्ने सम्बन्धमा ७ वटा विषयगत क्षेत्रहरुको निर्धारण गर्नका साथै विगत्का विपद्का घटना सम्बन्धी तथ्याङ्क , प्रकोप नक्साङ्कन, सङ्कटासन्नता तथा जोखिम आँकलन गरिएको थियो ।

(ख) आधारभूत अध्ययन :

नगरपालिकामा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी मौजुदा नीति, योजनाहरु विपद्का घटना सम्बन्धी तथ्याङ्क र प्रकाशनहरु, प्रकोप नक्सा लगायत अन्य सान्दर्भिक सामग्रीहरुको पुनरावलोकन र समीक्षा गरी विपद् जोखिम सम्बन्धी आधारभूत अध्ययन र विश्लेषण गरिएको थियो । योजना तर्जुमाका क्रममा देहायबमोजिमका तथ्याङ्क, दस्तावेज र प्रकाशनहरुको समेत अध्ययन तथा विश्लेषण गरिएको थियो ।

- विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका नीति, ऐन तथा निर्देशिका ।
- विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय रणनीति कार्ययोजना (सन२०१८-२०३०)
- बैतडी जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना (अद्यावधिक) २०७८
- विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी विगत्को अभ्यास, अनुभव तथा सिकाइ
- नगरपालिकाको नगर प्रोफायल
- नगरपालिकाको आ.व.२०८०/०८१ को नीति तथा कार्यक्रम

(ग) विषयगत क्षेत्रहरूको बैठक

विषयगत क्षेत्र अन्तर्गत पर्ने सरोकारवाला निकायहरूको पहिचान, वि
षयगत क्षेत्रको विपद् प्रतिकार्य योजना तयारी (सामान्य पूर्वतयारी योजना, पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना, आपतकालीन प्रतिकार्य योजना) का गतिविधिहरु, विषयगत क्षेत्रसँग सम्बन्धीत रही स्रोतहरूको आँकलन, आवश्यकताको लेखाजोखा आदि विषयहरूमा छलफल गर्न विषयगत क्षेत्रहरुसँग मिति २०८० मंसिर ३ गते बैठक सञ्चालन गरिएको थियो ।

(घ) विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको मस्यौदा तयार

विषयगत क्षेत्रहरूको छलफल र द्बितीय स्रोतबाट सङ्कलन गरीएका सूचनाहरू संश्लेषण एवंम् विश्लेषण गरी मेलौली नगरपालिकाको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको मस्यौदा तयार गरीयो ।

(ङ) पृष्ठपोषण सङ्कलन र अन्तिम मस्यौदा तयार

विषयगतक्षेत्रको बैठक तथा द्बितीय स्रोतको समेत अध्ययनबाट प्राप्त सूचनाबाट तयार गरिएको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको मस्यौदामा विभिन्न सरोकारवाला निकाय, संघ संस्था र व्यक्तिहरूको उपस्थितिमा बैठक गरी आवश्यक सुझाव लिइएको थियो । यसरी प्राप्त सुझावहरुलाई समेत यस योजनामा समावेश गरिएको छ ।

मिति २०८० पुष ४ गते सम्पन्न नगरपालिका स्तरीय सरोकारवालाहरुको बैठक बाट योजनाको पूनरावलोकन गरी प्राप्त सुझाव तथा सल्लाहलाई समेत यस विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई अन्तिम रुप दिइएको छ ।

(च) योजनाको स्वीकृति

कार्यशालाबाट प्राप्त पृष्ठपोष्णका आधारमा तयार भएको यस विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको मस्यौदामा सरोकारवाला निकाय, संघ संस्था र विज्ञहरुको सुझाव सहित अन्तिमरुप दिइ नगर कार्यपालिका बैठकबाट अन्तिम रुप दिइने छ ।

परिच्छेद २
विपद् जोखिम र व्यवस्थापनको अवस्था

२.१ नगरपालिकोको संक्षित परिचय

मेलौली नगरपालिका नेपालको सुदूरपश्चिम प्रदेशको बैतडी जिल्लामा अवस्थित छ । यस नगरपालिकाको भौगोलिक हिसबिले पहाडी भूभागले ढाकेको छ र साथै मिश्रित जातिले बसोबास गरेको पाइन्छ । जिल्ला सदरमुकाम मेलौली बजारबाट ३५ कि.मि.को दुरी रहेको यो नगरपालिकाको २८५.३९ बर्ग कि.मि. छ । नेपाल सरकारको मिति २०७१ मंसिर १६ गतेको निर्णय अनुसार प्रारम्भमा साविकका मेलौली, महारुद्र, बिशालपुर, दुर्गास्थान (१,२,३,८ र ९ वडाहरु), सलेना, शिवनाथ(६,७, ८ र ९ वडाहरु), रोडिदेवल(४,५,६ र ७ वडाहरु), दुर्गास्थान (१,२,३,८ र ९ वडाहरु) गा.वि.स.हरु समाबेस गरि मेलौली नगरपालिका घोषणा भएको थियो । नेपालको संविधान, २०७२ लागू भए संगै स्थानीय तहहरु निर्माण गर्ने क्रममा नेपाल सरकारकै मिति २०७३ फागुन २२ गतेको निर्णय तथा फागुन २७ गतेको राजपत्रमा प्रकाशित सूचना अनुसार मेलौली नगरपालिकाको क्षेत्र विस्तार गरिएको छ । नेपालको संविधान २०७२ अनुसार प्रदेश नं ७ अन्तर्गत पर्ने यो नगर बैतडी जिल्ला का ४ वटा नगरपालिका सहित चौथो नगरपालिका हो । बैतडी जिल्लाको दक्षिण-पश्चिम भागमा पर्ने यो नगरपालिकाको केन्द्र मेलौली वजार जिल्ला सदरमुकाम बैतडीवाट करिव २५ किलोमिटर को दुरीमा पर्छ । नयाँ संरचना अनुसार यस नगरपालिकामा ९ वटा वडाहरु रहेका छन् । वि.सं. २०६८ को जनगणना अनुसार यस नगरपालिकामा ३९३४ घरपरिवार वसोवास गर्दछन् । नगरपालिकाको को कुल जनसंख्या २२,५४५ हेको छ । जसमा पुरुषको संख्या १२,१११ र महिलाको जनसंख्या १०,४३४ रहेको छ । ११९.४३ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफल ओगटेको यस मेलौली नगरपालिका पूर्वमा ८२.६३ पूर्वी देशान्तर देखी पश्चिममा ८२.१९ डिग्री पश्चिसम्म र उत्तरमा २८.०३ डिग्री उत्तरी अक्षांस देखि २७.८३ डिग्री दक्षिण सम्म चुरे पर्वतको वीचमा अवस्थित छ । यो क्षेत्र समुद्र सतह देखी सरदर १८०० मिटरको उचाईमा छ २९.४१८६१ डिग्री अक्षांश र २०८०.४२४८० डिग्री देशान्तर मा रहेको छ । यस मेलौली नगरपालिका लाई पाटन पञ्चेश्वर राजमार्गले करिव करिव वीच भागवाट छेडेर गएको छ । हाल यस नगरपालिकाको पूर्वमा पाटन नगरपालिका, उत्तरमा पाटन नगरपालिका पश्चिममा पञ्चेश्वर र शिवनाथ गाँउपालिका दक्षिणमा डडेल्धुरा जिल्लाको अजयमेरु र भागेश्वर गाँउपालिका पर्दछन् । मेलौली नगरपालिकाको अधिकांस भूमाग स रहेकोले यहाँको हावापानी चिसो रहेको छ । यहाँको अधिकतम तापक्रम औसत ३६ डिग्री सेल्सीयस र न्युनतम तापक्रम औसत २ डिग्री सेल्सीयस हुन्छ । वार्षिक औसत वर्षा३०० मि.मि. हुने मौसमी तथ्यांक छ । यस नगरपालिकाको हावापानी र वातावरण सुन्दर र रमणीय रहेको छ । सुर्नया नदी तथा स्याडी खोला साना नहर निर्माण गरी सिचाई तथा लघु जल विद्युत आयोजना सञ्चालनमा रहेको छ । सुर्नया नदी किनारको जमिन उर्वर रहेको छ । यस नगरपालिकाका अधिकांस वासिन्दाहरुको मुख्य पेशा कृषि हो । धान, मकै, गहुँ, कोदो तथा आदी को खेती प्रमुख रुपमा यस नगरपालिका क्षेत्र भित्र गरिन्छ । आलु, प्याज, गोलभेडा, लसुन, भन्टा, रायो, सिमी वोडी, बन्दा, काउली, भिण्डी, आदी मुख्य तरकारी वालीको खेती यस क्षेत्र भित्र गरिन्छ ।

यस नगरपालिका क्षेत्रका सवै ९ वटै वडामा गरि करिव ६१ प्रमुख मानव वस्तीहरु रहेका छन् । वरिपरिका केही वस्तीहरु वाहेक अन्य वस्तीहरु ग्रामिण ईलाकामा रहेका छन् । पहाडी क्षेत्र देखि

तराई भावर सम्म छरिएर रहेका यी वस्तीहरुको विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ । लामालेक, सलेना, काँडा स्थानीय बजार क्षेत्र रहेका छन् ।

नगरपालिकाको जानसांख्यिक विवरण :

तालिका १ : जानसांख्यिक विवरण

क्र. स.	वडा	घरधुरी संख्या	पुरुष	महिला	जम्मा
१	१	७९१	१७५५	२०६७	३८२२
२	२	६४०	१३३८	१५९८	३९३६
३	३	५०१	८३८	१७७५	१९१३
४	४	३४३	५६१	६७८	१२३९
५	५	४६२	९६२	१२००	२१६२
६	६	३७७	८२८	८९९	१७२७
७	७	६९९	१४९५	१७४५	३२४०
८	८	४३३	११८५	१२६५	२४५०
९	९	४१३	१२१२	१३०५	२५१७

स्रोत: जनगणना २०७८

अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको बिवरण:

तालिका २ : अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको बिवरण

क्र.स.	अपाङ्गताको प्रकार	क बर्गको संख्या		ख वर्गको संख्या		ग वर्गको संख्या		घ वर्गको संख्या		कुल जम्मा		
		म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	जम्मा
१	शारिरिक अपाङ्गता	२	२	३	७	२	५	०	१	५	१५	२०
२	दृष्टी सम्बन्धी अपाङ्गता	१	१	२	३	०	०	०	१	३	५	८
३	सुनाई सम्बन्धी	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	१
४	श्रवण दृष्टी विहीन अपाङ्गता	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	१
५	मानसिक वा मनोसामाजिक अपाङ्गता	२	३	०	०	०	०	०	०	२	३	५
६	बौद्धिक अपाङ्गता	०	०	१	०	०	०	०	०	१	०	१
७	बहु अपाङ्गता	२	७	३	३	१	१	०	०	६	११	१७

२.२ नगरपालिकमा विद्यमान प्रकोपको पहिचान तथा स्तरीकरण

मेलौली नगरपालिकामा विगतमा घटेका विपद्का घटनाका आधारमा प्रभाव पार्न सकने प्रकोप तथा जलवायुजन्य घटना छनौट गरि स्तरीकरण गरिएको छ । नगरपालिकामा गितमा भएका र भविष्यमा आइपर्न सक्ने प्रकोप तथा जलवायुजन्य घटना र ति प्रकोपहरुले जनधनमा पुरयाएको क्षति तथा उपलब्ध क्षमताका आधारमा प्रको्प पहिचान गरी स्तरीकरण गरिएको छ । विभिन्न प्रकारका प्रकोपहरु जोखिमको रुपमा रहेका हुन्छन् । यस नगरपालिका अर्न्तगत रहेका वडाका समुदायहरु पनि विभिन्न प्रकारका जोखिममा रहेको पाइन्छ । नगरपालिकामा रहेका ९ वटा वडामा गरिएको प्रारम्भिक छलफलका आधारमा संकटासन्नता विश्लेषण औजार (जोडाजोडी स्तरीकरण)को प्रयोग गरि भूकम्प, बाढी, पहिरो, आगलागी, चट्याङ, सडक दुर्घटना, खडेरी, कृषि बालीमा लाग्ने रोग, हावाहुरी मुख्य प्रकोपको रुपमा पाइएको छ । नगरपालिका स्तरमा पहिचान भएका प्रकोपहरुमा वडास्तरिय अनुसारले स्तरीकरण गरिएको छ । स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना निर्देशिका २०७४ अनुसार नेपाल भूकम्पको उच्च जोखिममा रहेको मुलुक भएकोले भूकम्पलाई स्तरीकरण गर्न नमिल्ने भएकोले यस नगरपालिकाको प्रकोपको स्तरीकरण गर्दा पहिलो प्राथमिकतामा भूकम्पलाइ प्रकोप मानेर स्तरीकरण गरिएको छ, जसलाई तलको तालिकामा देखाइएको छ ।

तालिका ३: प्रकोप स्तरिकरण

प्रकोप	बाढी	पहिरो	सडक दुर्घटना	जंगली जनावरको को आतंक	आगलागी	सुख्खा खडेरी	सर्पदंश
बाढी		पहिरो	सडक दुर्घटना	जंगली जनावरको को आतंक	आगलागी	सुख्खा खडेरी	बाढी
पहिरो			पहिरो	पहिरो	पहिरो	पहिरो	पहिरो
सडक दुर्घटना				जंगली जनावरको को आतंक	सडक दुर्घटना	सुख्खा खडेरी	सडक दुर्घटना
जंगली जनावरको को आतंक					जंगली जनावरको को आतंक	जंगली जनावरको को आतंक	जंगली जनावरको को आतंक
आगलागी						सुख्खा खडेरी	सर्पदंश
सुख्खा खडेरी							सुख्खा खडेरी
सर्पदंश							
अंक	१	६	३	५	१	४	१
स्तर	५	१	४	२	५	३	५

२.२ प्रकोप विश्लेषण:

प्रकोप विश्लेषणका औजारहरु सामाजिक श्रोत नक्साङंकन, संकटासन्नता तथा क्षमता पहिचात, समस्या वृक्ष विश्लेषण, धरातलिय हिंडाई, संस्थागत विश्लेषण, समुह छलफल, प्रत्यक्ष अवलोकनको प्रयोगबाट समग्र रुपमा आएको तथ्याङ्कलाई आधार मानेर प्रकोपको विश्लेषण गरिएको छ । नगरपालिकामा पहिचान भएका प्रकोपहरु उत्पन्न हुनुको मूल कारण र यसले समुदायमा पारेको प्रभावलाई तालिकाबद्ध गरिएको छ । यस प्रकोप विश्लेषणमा वडा स्तरमा हुने प्रमुख प्रकोपको विश्लेषण गरि तालिका ५ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ४ : प्रकोप विश्लेषण

क स	प्रकोप	कारण	प्रभाव	जोखिम न्यूनीकरणका लागि पहिचान भएका उपाय
१	भुकम्प	भू भर्ग भित्र रहेका ठूला प्लेटहरु एक आपसमा ठोकिएर	ठूलो जनाधनको क्षति, पूर्वाधारहरुको क्षति , सामाजिक संरचनाहमा क्षति, आर्थिक तथा मानिसक असर	पूर्वतयारी, भवन आचारंसंहिता पालना गरि भूकमप प्रतिरोधी भवन तथा पूर्वाधारहरु निर्माण गर्ने
२	बाढी	अतिवृष्टि , जलवायु परिवर्तन, जंगल विनास	जनधनको क्षति, अन्नबाली खेती योग्य जमिनमा क्षति	समयमा बाँध बाँध्ने वृक्षारोपण गर्ने, जोखिमयुक्त ठाउँबाट बस्ती सार्ने, जमिनको वर्गिकरण गर्ने ।
३	पहिरो	जंगल फडानी, अव्यवस्थित वैज्ञानकि विकास	घर बस्ती , क्षति जीउँज्यानको जोखिम	वृक्षारोपाण , व्यवस्थित विकाी, जनचेतना , जोखिमयूक्त ठाउँहरुबाट बस्ती सार्ने ।
४	आगलागी/ डढेलो	जनचेतनाको कमी, चोरी शिकारी ,	जनधनको क्षति	ज्नचेतना बढाउने , सूचना जारी गर्ने, जोखिमयूक्त क्षेत्रमा पानीको व्यवस्था तथा भण्डारण गनेए
५	सडक दुर्घटना	चालकको लापरवाही, सडक राम्रो नहुनु, सडको स्तर राम्रो नहुनु, चालकको लापरवाही,	मृत्यु, घाइते ,अगभंग जनधनको क्षति	चालक मैत्री , स्तरिय सडक सुर्धानूपने, चेकजाँच र सचेतना जगाउने ।
७	जंगली जनावरको आतंक चितवां	वस्ती नजिक जंगल हुनु, वन फडानी, जगलमा मानवीय हस्तक्षेप	खाद्यान्न र वालीमा असर, स्वास्थ्यमा प्रतिकुल असर, घाइते ,मृत्यु,	वनक्षैंत्रमा तारजाली लगाउने । ,चोरी निकास बन्देज लगाउने । जंगली जनावरको आहारा व्यवस्थापन गर्ने ।
९	हावाहुरी	सुख्खा मौसम , वनजंगल फडानजी, कमजोर पूर्वाधार निर्माण निर्माण , जलवायु परिवर्तन	घरका छानाहरु उडाउनु , बालीनालीहरु न्ष्ट गर्ने,	चेतनामूलक कार्यलाएं बढाउने , घरका छानाहरुलाई बलियो तरिकाले राख्ने व्यवस्था गर्ने, ख
१०	चट्याङ	जलवायु परिवर्तन हुनु	मानिसहरुको मृत्यु हुने, बोटविरुवाहरुमा नोक्सानी हुने आगलागी हुने	घर बनाउँदा अर्थिंग गर्ने , चटायँग पर्दा खुला ठाउमा नबस्ने
	कृषि बालीमा लाग्ने रोग किरा	रासायिनक मल तथा किटनजासक औषधीको अव्यवस्थित प्रयोग भएकोले	बालीनाली नष्ट , उत्पादत्कलमा ह्रास,	जैविक विषदीको प्रयोग गर्ने, माटो परिक्षण गरि बाली नाली लगाउने

२.३ जलवायु परिवर्तन अवस्था विश्लेषण
क) मौसमी पात्रो र बाली पात्रो

यस मेलौली नगरपालिकाको स्थानीय स्तरमा मौसमी अवस्थामा आएको परिवर्तन बारे जानकारी हासिल गर्न मौसमी पात्रोको सहयोग लिन सकिन्छ । स्थानीय स्तरमा भएको जलवायु परिवर्तनको अवस्थावारे जानकारी हासिल गर्न करिब ३० वर्ष पहिले र हालको मौसममा आएको फेरवदल बारे जानकारी लिईएको छ । यसवाट स्थानीय समुदायले मौसममा आएको फेरवदलसंगै कृषि खेतिमा हुने बदलावसँग कृषि खेतीमा हुने फेरबदलावबारे विश्लेषण गरी सोही अनुसार खेती प्रणाली अपनाउन सहयोग पु-याँउछ भने यस विधिवाट बारम्बार भै रहने प्रकोपहरुको समयसीमा बारे विश्लेषण गर्न सहयोग पुगी उक्त समय सीमामा पूर्व सचेतना अपनाउन यस विधिले मद्दत पुग्दछ । यस विधिको प्रयोगमा समुदायका ज्येष्ठ नागरिक, बुद्धिजीवी, जानकारहरुसँग छलफल गरिएको थियो । यसै विधि प्रयोग गरी स्थानीय किसानद्वारा जलवायु परिवर्तनसँग अनुकूलित हुन अवलम्बन गरिएका प्रयासहरुको समेत जानकारी प्राप्त गरिएको थियो ।नगरपालिका भित्र भएका प्रकोपहरु पहिले कुन कुन महिनामा हुन्थे र अहिले कुन कुन महिनामा हुन्छन् भनेर तलको प्रकोप पात्रोमा विश्लेषण गरिएको छ । यहा पहिले भन्नाले कम्तिमा ३० वर्ष पहिलेको समयलाई जनाउँदछ । भुकम्प आउने कुनै निश्चित समय वा अवस्था नभएको हुनाले पहिले र अहिले भूकम्पलाई बाह्रै महिनामा आउने गरी राखिएको छ भने बाढीको जोखिम पहिले भन्दा अहिले बढि अवधिको देखिएको छ भने,हावाहुरी लगायतका प्रकोपहरुको जोखिम पहिले भन्दा अहिले बढी अवधिसम्म देखिएको छ । प्रकोप पात्रोको विस्तृत विवरण तालिका ५ मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका ५: प्रकोप पात्रो

प्रकोप	समय	बैशाख	जेठ	असार	साउन	भदौ	असोज	कार्तिक	मंसिर	पौष	माघ	फागुण	चैत्र
पहिरो	३० बर्ष पहिले				**	**	*						
	अहिले			*	**	**	*						
बन्यजन्तुको आक्रमण	३० बर्ष पहिले					**	**						
	अहिले	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**
कोभिड १९	३० बर्ष पहिले												
	अहिले	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**
आगलागी	३० बर्ष पहिले	**	**										**
	अहिले	**	**						*	*	*	*	**
सुख्खा खडेरी	३० बर्ष पहिले	**	**										**
	अहिले	**	**	*				*	*	*	*	*	**
भुकम्प	३० बर्ष पहिले												
	अहिले												

तालिका ६: वाली तथा वनस्पति पात्रोः

विवरण		वैशाख	जेठ	असार	साउन	भदौ	असोज	कार्तिक	मंसिर	पौष	माघ	फागुण	चैत्र
मकै छर्ने	३० बर्ष पहिले		*	**									
	अहिले	*	* *	*									
मकै गोड्ने	३० बर्ष पहिले		*	*									
	अहिले			*	**								
मकै काट्ने	३० बर्ष पहिले					*	*						
	अहिले				*	**	*						
गँहु छर्ने	३० बर्ष पहिले								**	*	*		
	अहिले							**	**	*			
गँहु काट्ने	३० बर्ष पहिले	**	*										**
	अहिले	*	*										
	अहिले		**	**									
आँप फुल्ने फल्ने	३० बर्ष पहिले											**	
	अहिले										*	**	
आँप पाक्ने	३० बर्ष पहिले			*	**	**							
	अहिले		*	**	**								

तालिका ७ : मौसमी पात्रो

विवरण		वैशाख	जेठ	असार	साउन	भदौ	असोज	कार्तिक	मंसिर	पौष	माघ	फागुण	चैत्र
मनसुन बर्षा	३० बर्ष पहिले			**	**	**	*						
	अहिले			*	**	**	*						
हिउँदे बर्षा	३० बर्ष पहिले									*	*	*	
	अहिले												
गर्मी	३० बर्ष पहिले	**	**	**	*							*	**
	अहिले	**	**	*	*	**						*	**
जाडो	३० बर्ष पहिले								**	**	**		
	अहिले							*	*	**	**		
असिना	३० बर्ष पहिले											**	**
	अहिले	**										**	**
आगलागी	३० बर्ष पहिले	**	**									**	**
	अहिले	**	**								**	**	**
हुरीबतास		*	*										
		*	*									*	*

संकेत : कम धेरै
पहिला * **
अहिले * **

उपर्यूक्त मौसमी पात्रोको विश्लेषण गर्दा विगतका बर्षहरुभन्दा हाल जाडो समय घटदै गएको अनुभूति गरिएको छ भने गर्मी मौसम लम्बिएको तथा गर्मी (तापक्रम) बढेको पाइएको छ । सोही प्रकार पहिलाको तुलनामा वर्षाको अवधि कम भएको पाइएको छ तर वर्षा हुँदा एकै पटक ठूलो वर्षा हुन गई कम समयमा वर्षाको मात्रा बढी भएको पाइएको छ जसले बाढी, नदीकटानको समस्या पटक पटक दोहरिएको अनुमान गर्न सकिन्छ । यसै प्रकार हिउँदे वर्षा हुन छाडेको पाइन्छ जसले गर्दा खडेरी हुने देखिन्छ । यसले गर्दा बाली चक्रमा पनि प्रत्यक्ष रुपमा असर पारेको पाईन्छ ।

२.२.१ सङ्कटासन्नता स्तरिकरण :

नगरपालिकामा हुने प्रकोपका घटनामध्ये मुख्यरुपमा बाढी तथा डुबान र अन्य विपद् जोखिमको विश्लेषण गरी मानवीय सहयोग वा प्रतिकार्यका दृटिले सङ्कटासन्नता स्तरिकरण गरिएको छ । नगरपालिकाको अवस्थाको लेखाजोखा गर्दा विपद्जन्य जोखिमको अवस्था देहायअनुसार रहेको छ ।

प्रकोप	**जोखिममा रहेका वडाहरु र स्थान**			
	वडा	**उच्च जोखिम**	**मध्येम जोखिम**	**न्यून जोखिम**
बाढी पहिरो	३,	कुचगाड	ढडौन	
	८	खोरोडा, सुर्नया किनार		
	९	कोलाडी काँकडि मेलथंट		
खडेरी	९	पुखैडा		
आगलागि	१	हरिचन	रडमा बसाडी	देही
	१	काँडा बजार		
	२	सेली	दुर्गास्थान	सलेना
	५	लामालेक	पेल्या	खलीगाड
चट्याँङ			सबै वडा	
जंगली जनावरको आतंक	१	द्वारसैनी	जर्कु बसाडी	देही गैरा सैनी

	३	लेक	सलेना	वागगोढ
	४	तोली	तिताबौ	
	६	भैरीनाटा	लामालेक	हतरंगा
	७	तोल्या	मछल्या	काँडा
	८	सवै टोल		
	९	असुर रोकडा		
सडक दुर्घटना		लामालेक,काडा बजार,सलेना,मछेले, हरडाखान		

२.३ विगत्का विपद्को अवस्था विश्लेषण :

यस नगरपालिकाको विपद्को अवस्था विश्लेषण गर्दा (विगत् ३० बर्षको) सबै भन्दा बढी जंगली जनावरको आतंक (चितुवा) का कारणले १४ जनाको मृत्यु हुनुका साथै यसको पुर्नबृति पनि उच्च रहेको छ । यस पछि पहिरोले क्षति गर्ने गरेको पाइन्छ । मूलतः पहिरोले खेतीयोग्य जग्गा तथा बाली कटान गर्ने गरेको छ । यसबाट बार्षिक रुपमा करिब १०० परिवार प्रभावित हुने गरेको देखिन्छ । यस नगरपालिकामा रहेको प्रकोपहरु तालिकामा देहाय बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

प्रकोप	बारम्बारता	कैफियत
बाढी पहिरो	१	विद्यालय, घर र जमिनमा क्षति -२ करोड आर्थिक क्षति -५ जनाको मृत्यु -वन जंगल क्षति
हावाहुरी	प्रत्येक वर्ष	विद्यालयका छाना उडाउने गरेको छ ।
आगलागी	प्रत्येक वर्ष	घर जल्नुका साथै जंगलमा पनि आगोले क्षति गर्ने गरेको छ ।
चट्याँङ	२ पटक	२ जनाको मृत्यु र मान्छे घाइते भएका छन ।
जंगली जनावरको आतंक	निरन्तर	२०६० पछि १४ जनाको मृत्यु भएको छ ।
खडेरी	निरन्तर	उत्पादन ह्रास भइ रहेको छ ।

यस नगरपालिकामा विगत तीस वर्ष यता विभिन्न समयमा घटेका प्राकृतिक, गैह्रप्राकृतिक, जलवायुजन्य विपद्का घटनाहरुको ऐतिहासिक समय रेखा, सोको प्रभाव र प्रभावित क्षेत्र, पूर्वतयारी र प्रतिकार्यका लागि गरिएका प्रयासलाई तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छः

विपद्	**घटनाको वर्ष**	**विषयक्षेत्रमा परेको प्रभाव**	**प्रभावित स्थान/क्षेत्र**	**विपद् व्यवस्थापनको लागि गरिएको प्रमुख प्रयासहरु**	**सुचना पुऱ्याइएको आधार**	**कैफियत**
जंगली जनावर आतंक	२०६०	- विद्यालय, घर र जमिनमा क्षति -१४ जनाको मृत्यु	मेलौली ना.पा. वडा नं ९, २,३,८ का सामुदायहरु	घरका छानाहरु बलियो गरी बाध्ने	जि.प्र.का जि.ब. कार्यालय	२०६० पछि
आगलागि	प्रत्येक वर्ष	-भौतिक क्षति घर जमिनमा क्षति -१ करोड आर्थिक क्षति	वडा नं.१ देखि ९	राहत वितरण	जि.ब. कार्यालय	
वाढी पहिरो	२०६०	-विद्यालय, घर र जमिनमा क्षति -२ करोड आर्थिक क्षति -५ जनाको मृत्यु -वन जंगल क्षति	मेलौली ना.पा. वडा नं ९, २,३,८ का सामुदायहरु	राहत वितरण	जि.प्र.का स्थानीय निकाय	
चट्याँङ	२०५५ देखि ०७२	-२ जनाको मृत्यु	वडा नं.१ र ४	राहत वितरण	जि.प्र.का	
कोभिड महामारी	२०७७र२०७८	-१.५ करोड आर्थिक क्षति २ जनाको मृत्यु	वडा नं.१ देखि ९	राहत वितरण	जि.प्र.का स्वास्थय	
चोरी डकैति	२०५५	-५० लाख आर्थिक क्षति	वडा नं.१ देखि ९		जि.प्र.का	२०५५ पछि

		-२ जनाको मृत्यु				
खडेरी	प्रत्येक वर्ष	-५० लाख आर्थिक क्षति	वडा नं.८		जि.ब. कार्यालय	
महामारी	प्रत्येक वर्ष	-१० जनाको मृत्यु -१००० जनावरको मृत्यु	वडा नं.१ देखि ९	राहत वितरण	स्वा.शा.का पशु.स्वा.का	

जंगली जनावरहरुका लागि आवश्यक र पर्याप्त खानेकुराको अभाव बढदै जाँदा जनवारहरु बस्तीमा आइ खेतीबाली नष्ट गर्नुका साथै मानव बस्ति र मानव माथीको आक्रमण बढदै गैरहेको छ। छाडा पशुचौपायहरुले समेत खेतमा लगाएको अन्नबाली नष्ट गर्ने गरेका छन् । जलवायु परिवर्तनका कारण भविष्यमा मौसमजन्य प्रकोपहरुको प्रकृति, मात्रा र यसबाट हुने क्षति अझै बढन सक्ने अनुमान गरिएको छ ।

२.४ सम्भाव्य प्रकोप तथा सम्भावित प्रभावित क्षेत्र

यस नगरपालिकाका ९ वटा वडाका ४५ बस्तीमा रहेको हजारौं बिगाहा कृषिक्षेत्र तथा घर सम्पत्ति बाढीको जोखिममा रहेका छन् । विश्वव्यापीरुपमा फैलिएको महाब्याधी कोभिढ १९ बाट समेत यो नगरपालिका प्रभावित रहेका छ । बाढी पहिरा सँगै, हावाहुरी, खडेरी, आगलागि , चट्याँङ, जंगली जनावरको आतँक, माहामारी, र सडक दुर्घटनाबाट यस नगरपालिकामा क्षति हुने देखिन्छ ।

नगरपालिका अन्तर्गत रहेका सम्भावित प्रभाव घरधुरी देहायबमोजिम तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ

प्रकोप	वडाहरु/घरधुरी								
	१	२	३	४	५	६	७	८	९
बाढी पहिरो	०	२०	१००		२५	१५	८०	१२०	१२५
आगलागी									
जंगली जनावरको आतंक	१२००	३००	३००	२००	३००	१५०	३००	६००	१००
खडेरी	२००	१००	१००	९४	८०	६०	८४	५०	३५७
भूकम्प	६००	६००	४००	२९४	३८०	६००	३८४	३५०	३५७

२.५ प्रकोपहरुको सम्भाव्य जोखिम विश्लेषण

यस नगरपालिकामा जंगली जनावर (चितुवा) ले २०६० साल पछि धेरै क्षति गरेको देखिन्छ । अव्यवस्थित बसोबास तथा कमजोर भौतिक संरचना निर्माणको क्रम बढदै गएकोले भुकम्पबाट पनि थप जोखिम बढ्ने देखिन्छ । तसर्थ कम्तीमा पनि करिब ३००० भन्दा बढी घरधुरीका करिब १७००० जनसंख्याका लागि आतकालिन व्यवस्थान गर्न सक्ने गरी विपद् प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी योजना गर्न आवश्यक देखिन्छ। वनजंगल नासिदै गर्दा जंगली जनावरहरु बस्तीमा आउने क्रम बढेको देखिन्छ। हरेक बर्ष सुख्खा खडेरी लगातार बढ्दै गएमा अन्नपातमा उत्पादनमा समेत समस्या बढदै जाने देखिन्छ । बिकास र जीविकोपार्जनका लागि गरिने क्रियाकलापहरुमा जोखिम न्यूनीकरण गर्न , उत्थानशील क्षमता वृद्धि गर्ने र जलवायु परिवर्तनका असरको समाना गर्न अनुकूलन हुने गरी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका क्रियाकलापहरु सञ्चालन गर्न पर्ने आवश्यक रहेको देखिन्छ।

२.६ पूर्वसूचना प्रणालीको अवस्था

नगरपालिकाले जिल्ला आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रबाट मौसम सम्बन्धी जानकारी प्राप्त भइरहेको छ। साथै जिल्लामा कार्यरत संञ्चार संस्थाहरुले पनि जल तथा मौसम विज्ञान विभागको सुचनाका आधारमा संदेश र रेडियो जिंगलहरु प्रशारण गरि रहेका छन।

२.७ नीतिगत कानुनी तथा संस्थागत व्यवस्था

मेलौली नगरपालिका मा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ र विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ (प्रथम संशोधन, २०७५) का आधारमा नगर विपद् व्यवस्थापन समिति गठन गरिएको छ। समितिमा हाल रहेका पदाधिकारीहरूको विवरण अनुसूची १ मा संलग्न गरिएको छ। विपद् व्यवस्थापनका कार्यहरूलाई थप सहयोग पुऱ्याउन नगर विपद् व्यवस्थापन समिति अन्तर्गत ७ वटा विषयक्षेत्र हरु गठन गरीएका छन् । नगरपालिकामा वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा स्थापना गरिएको छ । यसैगरी, विभिन्न वडामा वडास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति गठन गरिएको छ । नगरपालिकामा विपद् व्यवस्थापन कोष स्थापना गरिएको छ। नगरपालिकामा भवन निर्माण तथा योजना मापदण्ड लागु भएको छ। साथै नगरपालिका स्तरमा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, ऐन तथा आवश्यक मार्गदर्शनहरू बन्ने क्रममा रहेका छन्।

२.८ विषयगत क्षेत्रहरू तथा जिम्मेवार निकाय

नगरपालिकाले विपद् प्रतिकार्यका लागि ७ वटा विषयगत क्षेत्रहरू निर्धारण गरी कार्य समूहहरू गठन गरेको छ।

(क) समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार

यस मेलौली नगरपालिकाले विपद्को समयमा सम्पूर्ण सरोकारवालाहरूसँग समन्वय कायम गर्ने, विपद्को अवस्था आउनसक्ने पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि स्थानीय सञ्चार माध्यमबाट सूचना सम्प्रेषण गर्ने, प्रकोपको कारण समस्यामा परिरहेका वा घाइतेलाई उद्धार गर्ने, हराएकाहरूको खोजी गर्ने, मानिसको मृत्यु भएमा सनाखत (वा हस्तान्तरण) को लागि प्रबन्ध मिलाउने, पीडितहरूलाई राहत रकम वितरण गर्ने आदि जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ।

(ख) खाद्य तथा कृषि

यस विषयगतक्षेत्रले विपद्को अवस्थामा पीडितहरूलाई तत्काल सुख्खा खानेकुरा, विस्थापित भई शिविरमा बसेकालाई चामल, दाल, नुन, तेल आदि खाद्य सामग्री उपलब्ध गराउने, पकाउनको लागि प्रबन्ध मिलाउने र कृषिक्षेत्रमा भएको क्षति विवरण तयार गर्ने आदि जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ

(ग) स्वास्थ्य तथा पोषण

यस विषयगतक्षेत्रले विपद्मा घाइते भएकाहरूको प्राथमिक उपचार गर्ने, महामारी हुनबाट बचाउने विधिहरू अवलम्वन गर्ने, शिविरमा उपचार गर्न नसकिने प्रकृतिका स्वास्थ्य समस्या भएमा विरामीलाई अस्पतालसम्म पुऱ्याई स्वास्थ्य उपचारको सुनिश्चितता गर्ने, बालबालिकामा पोषणको कमी भएमा त्यसबाट हुनसक्ने समयस्या बारे पीडित र सरोकारवालालाई सचेत गर्ने आदि जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ

(घ) खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन

यस विषयगतक्षेत्रले विपद्को अवस्थामा खानेपानी आपूर्ति, प्रकोपको कारण ढलेका बोटबिरूवाहरू हटाउने, विपद्जन्य घटनाबाट सिर्जना भएका फोहोरहरू सरसफाई गर्ने, मरेका पशुपंक्षीहरूको व्यवस्थापन गर्ने, व्यक्तिगत सरसफाईको लागि स्वच्छता सम्बन्धी सरसामानहरू (जस्तैः हाइजिन किट) उपलब्ध गर्ने आदि जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ ।

(ङ) आपतकालीन आश्रय तथा गैर-खाद्य सामग्री

यस विषयगतक्षेत्रले विपद्को कारण घरमा क्षति पुगी बस्न नसक्ने अवस्थाका पीडितहरूलाई आपतकालीन आश्रय वा बासको लागि अस्थायी संरचना निर्माण गर्ने, पीडितहरूलाई गैर-खाद्य सामग्री वितरण आदि जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ

(च) संरक्षण तथा सुरक्षा

यस विषयगतक्षेत्रले विपद्को समयमा महिला, गर्भवती महिला, सुत्केरी, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, शिशु, बालबालिका, वृद्धवृद्धाहरूलाई संरक्षण गर्ने, उनीहरूलाई आवश्यकता बमोजिमका सरसामानहरू (जस्तैः डिग्निटी किट) उपलब्ध गर्ने, घरपरिवारका सदस्य गुमाएकाहरू तथा विपद्का कारण त्रसित व्यक्तिहरूलाई मनोसामाजिक परामर्श सेवा दिने, हिंसामुक्त वातावरण सिर्जना गर्ने आदि जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ ।

(छ) आपतकालीन शिक्षा

यस विषयगतक्षेत्रले विपद्को कारण यदि विद्यालय ३ दिन भन्दा बढी बन्द भएमा विद्यार्थीहरूलाई आपतकालीन शिक्षाको व्यवस्था गर्ने, प्रकोपले विद्यार्थीको पठनपाठनका शैक्षिक सामग्री हराएमा सोकोव्यवस्था गर्ने र विद्यालयको शिक्षण सामग्रीहरू नष्ट भएमा पुनः व्यवस्था गर्ने आदि जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ ।

(ज) शीघ्र पुनर्लाभ

यस विषयगतक्षेत्रले विपद्को कारण अवरूद्ध हुन पुगेका अत्यावश्यक सेवाहरू (जस्तैः सडक, विद्युत, खानेपानी, टेलिफोन) तत्काल सुचारू गर्ने र त्यस्ता सेवा प्रदान गर्ने निकायका कार्यालयहरूमा क्षति पुगेमा वैकल्पिक व्यवस्था गर्ने आदि जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ ।

यी विषयगतक्षेत्र अन्तर्गतका सरोकारवाला निकाय तथा संस्थाहरूको हालको विवरण अनुसूची ३ मा दिइएको छ ।

यस नगरपालिकाले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना कार्यान्वयका लागि देहायबमोजिम ७ वटा बिषयक्षेत्र निर्धारण गरी देहायबमोजिमका कार्य जिम्मेवारीहरु प्रदान गरेको छ ।

बिषयक्षेत्र	नेतृत्व गर्ने निकाय	प्रमुखको नाम	सम्पर्क नं.
समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार	मेलौली नगरपालिका प्रमुख	श्री भीम बहादुर चन्द	९८५८७८१५४०
खाद्य तथा कृषि	नगरपालिका, कृषि शाखा	अनिल प्रसाद पन्त	९८४८४८७७७८
स्वास्थ्य तथा पोषण	नगरपालिका, स्वास्थ्य शाखा	श्री नरायण चन्द	९८६५६२११८५
खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवद्धन	नगरपालिका, समाजिक शाखा	हरिना कुमारी भण्डारी	९८४८७६३८८५
आपतकालीन आश्रय, गैर खाद्य सामग्री तथा पुनर्लाभ	नगरपालिका उप प्रमुख	श्री पार्वती बोहरा (विष्ट)	९८५८७८८०१२
संरक्षण तथा सुरक्षा	नगरपालिका, महिला तथा बालबालिका शाखा	लक्ष्मी भट्ट	९८६८७६७६७९
आपतकालीन शिक्षा	नगरपालिका , शिक्षा शाखा	मनु क्षेत्री	९८६४३०४४९१

(१) समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार विषयगत क्षेत्र :

यस विषयगतक्षेत्रले विपद्को समयमा सम्पूर्ण सरोकारवालाहरूसँग समन्वय कायम गर्ने, विपद्को अवस्था आउनसक्ने पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि स्थानीय सञ्चार माध्यमबाट सूचना सम्प्रेषण गर्ने, प्रकोपको कारण समस्यामा परिरहेका वा घाइतेलाई उद्धार गर्ने, हराएकाहरूको खोजी गर्ने, मानिसको मृत्यु भएमा सनाखत (वा हस्तान्तरण) को लागि प्रबन्ध मिलाउने, पीडितहरूलाई राहत रकम वितरण गर्ने आदि जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ ।

समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार बिषयगत क्षेत्रका सदस्यहरुको विवरण ।

क.सं.	संस्था/कार्यालय	प्रमुख सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	नगर कार्यपालिका नगरप्रमुख	श्री भीम बहादुर चन्द	९८५८७८१५४०

२	नगर कार्यपालिका उप प्रमुख	श्री पार्वती बोहरा (विष्ट)	९८४८८९८०१२
३	अधिकृत छैठौं	श्री सपना कार्की	९८५८७८१७७५
४	वातावरण तथा विपद् व्य.शाखा	श्री गणेश दत्त जोशी	९८४८७७००३२
५	श्री इ.प्र. कार्यालय	प्रतिनिधि मान सिंह पन्त	९८६४६२६८८३
६	बजार व्यवस्थापन	प्रतिनिधि कृष्ण दत्त भट्ट	
७	रेडक्रस उप शाखा (मेलौली)	प्रतिनिधि सुरत पार्की	९८४८७३०१४६
८	सुचना प्रविधि अधिकृत	श्री चन्द्र पकाश भट्ट	९८४८८४४३१२
९	मेलौली रेडियो पत्रकार	मंगेश दयाल	९८४८७८१८६७

(२) खाद्य तथा कृषि बिषयगत क्षेत्र

यस विषयगतक्षेत्रले विपद्को अवस्थामा पीडितहरूलाई तत्काल सुख्खा खानेकुरा, विस्थापित भई शिविरमा बसेकालाई चामल, दाल, नुन, तेल आदि खाद्य सामग्री उपलब्ध गराउने, पकाउनको लागि प्रबन्ध मिलाउने र कृषिक्षेत्रमा भएको क्षति विवरण तयार गर्ने आदि जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ। यस बिषयगत क्षेत्रका सदस्यहरुको विवरण यस प्रकार रहेको छ।

क.सं	संस्था/कार्यालय	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	कृषि विकास शाखा	अनिल प्रसाद पन्त	९८४८४८७७७८
२	पशु सेवा शाखा	कमला पति भट्टराई	९८६५९४०९५९
३	सामुदायिक वन उपभोक्ता समिति प्रतिनिधि	रामी चन्द	९८४८७१३९४८
४	बजार व्यवस्थापन	प्रतिनिधि विजय सिह नायक	९८४८७७२८९
५	रेडक्रस उपशाखा (सलेना)	प्रतिनिधि इश्वर सिंह क्षेत्री	९८४८८७४१००
६	रेडक्रस उप शाखा (मेलौली)	प्रतिनिधि पदम सिंह नेगी	९८४८७७३४९५

(३) स्वास्थ्य तथा पोषण बिषयगत क्षेत्र :

यस विषयगतक्षेत्रले विपद्मा घाइते भएकाहरूको प्राथमिक उपचार गर्ने, महामारी हुनबाट बचाउने विधिहरू अवलम्वन गर्ने, शिविरमा उपचार गर्न नसकिने प्रकृतिका स्वास्थ्य समस्या भएमा विरामीलाई अस्पताल सम्म पुर्याई स्वास्थ्य उपचारको सुनिश्चितता गर्ने, बालबालिकामा पोषणको कमी भएमा त्यसबाट हुनसक्ने समयस्या बारे पीडित र सरोकारवालालाई सचेत गर्ने आदि जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ। यस बिषयगत क्षेत्रका सदस्यहरुको विवरण यस प्रकार रहेको छ।

क्र.सं.	संस्था/कार्यालय	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	स्वास्थ्य शाखा	नरायण चन्द	९८४८८५३२३३
२	रेडक्रस शाखा बैतडी	प्रतिनिधि श्रावण ठगुन्न	९८४८७०१६४६
३	रेडक्रस उप शाखा (मेलौली)	प्रतिनिधि सुरत पार्की	९८४८७३०१४६
४	स्वास्थ्य शाखा	मोहन सिंह भाट	९८४८९०४०२०
५	स्वास्थ्य शाखा	लक्ष्मी भट्ट	९८६५७७३०२८

(४) खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन

यस विषयगतक्षेत्रले विपद्को अवस्थामा खानेपानी आपूर्ति, प्रकोपको कारण ढलेका बोटबिरूवाहरू हटाउने, विपद्जन्य घटनाबाट सिर्जना भएका फोहोरहरू सरसफाई गर्ने, मरेका पशुपंक्षीहरूको व्यवस्थापन गर्ने, व्यक्तिगत सरसफाईको लागि स्वच्छता सम्बन्धी सरसामानहरू (जस्तैः हाइजिन किट) उपलब्ध गर्ने आदि जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ। यस बिषयगत क्षेत्रका सदस्यहरुको विवरण यस प्रकार रहेको छ।

क्र.सं.	निकाय, शाखा, संस्था	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर
१	सामाजिक विकास शाखा	राज बहादुर चन्द	९८४८७७१०२२
२	सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह प्रतिनिधि	केशब भट्ट	
३	नेपाल रेडक्रस उपशाखा	दिपक नायक	९८६८४९६४८१

(५) आपतकालीन आश्रय तथा गैर-खाद्य सामग्री र शीघ्र पुनर्लाभ

यस विषयगतक्षेत्रले विपद्को कारण घरमा क्षति पुगी बस्न नसक्ने अवस्थाका पीडितहरूलाई आपतकालीन आश्रय वा बासको लागि अस्थायी संरचना निर्माण गर्ने, पीडितहरूलाई गैर-खाद्य सामग्री वितरण आदि जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ। विपद्को कारण अवरूद्ध हुन पुगेका अत्यावश्यक सेवाहरू (जस्तैः सडक, विद्युत, खानेपानी, टेलिफोन) तत्काल सुचारू गर्ने र त्यस्ता सेवा प्रदान गर्ने निकायका कार्यालयहरूमा क्षति पुगेमा वैकल्पिक व्यवस्था गर्ने आदि जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ।

क्र.सं.	निकाय, शाखा, संस्था	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर
१	नगर उप प्रमुख	श्री पार्वती बोहरा (विष्ट)	९८४८८९८०१२
२	प्राविधिक शाखा प्रमुख	भुवन बाग	९८४८७१९२४६
३	जिन्शी व्यवस्थापन शाखा	चक्रमाणी जोशी	९८४८९८९८६४
४	रेडक्रस उप शाखा (मेलौली)	प्रतिनिधि सुरत पार्की	९८४८७३०१४६

(६) संरक्षण तथा सुरक्षा

यस विषयगतक्षेत्रले विपद्को समयमा महिला, गर्भवती महिला, सुत्केरी, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, शिशु, बालबालिका, वृद्धवृद्धाहरूलाई संरक्षण गर्ने, उनीहरूलाई आवश्यकता बमोजिमका सरसामानहरू(जस्तैः डिग्निटी किट) उपलब्ध गर्ने, घरपरिवारका सदस्य गुमाएकाहरू तथा विपद्का कारण त्रसित व्यक्तिहरूलाई मनोसामाजिक परामर्श सेवा दिने, हिंसामुक्त वातावरण सिर्जना गर्ने आदि जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ । यस बिषयगतक्षेत्रका सदस्यहरुको विवरण यस प्रकार रहेको छ ।

क्र.सं.	**निकाय, शाखा, संस्था**	**सम्पर्क व्यक्ति**	**सम्पर्क नम्बर**
१	महिला विकास शाखा	लक्ष्मी भट्ट	९८६८७६७६७९
२	बाल क्लव प्रतिनिधि/जुरेशा मणिलेक	भुपेन्द् भट्ट	९८६३०९३४३८
३	अपांगता क्षेत्रमा कार्यरत संस्था प्रतिनिधि		
४	नेपाल रेडक्रस उपशाखा मेलौली	राजु भट्ट	९८६३०९०८४४
५	नेपाल रेडक्रस उपशाखा सलेना	बिरा चन्द	९८४८८७२०२०

(७) आपतकालीन शिक्षा

यस विषयगतक्षेत्रले विपद्को कारण यदि विद्यालय ३ दिन भन्दा बढी बन्द भएमा विद्यार्थीहरूलाई आपतकालीन शिक्षाको व्यवस्था गर्ने, प्रकोपले विद्यार्थीको पठनपाठनका शैक्षिक सामग्री हराएमा सोकोव्यवस्था गर्ने र विद्यालयको शिक्षण सामग्रीहरू नष्ट भएमा पुनः व्यवस्था गर्ने आदि जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ । यस बिषयगत क्षेत्रका सदस्यहरुको विवरण यस प्रकार रहेको छ ।

क्र.सं.	**निकाय, शाखा, संस्था**	**सम्पर्क व्यक्ति**	**सम्पर्क नम्बर**
१	शिक्षा शाखा	मनु कुमारी क्षेत्री	९८६४३०४४९१
२	नेपाल रेडक्रस उपशाखा	रुबि नायक	९८४८८८९४१२
३	नेपाल शिक्षक संघ प्रतानिधी		
४	नेपाल शिक्षक संगठन प्रतानिधी		
५	नेपाल रेडक्रस	जनक सिंह नेगी	९८४३८७७१७८
६	क्यामपस प्रमुख	भवानी सिंह नायक	९८४८७८२६७७

परिच्छेद ३
विषयगत क्षेत्रको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

३.१ बिषयतग क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् प्रतिकार्यका कार्यहरूलाई प्रभावकारी बनाउन विषयगतक्षेत्र अनुसार सामान्य पूर्वतयारीका गतिविधिहरू निम्नानुसार योजना गरिएको छ :-

(क) समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय,	बजेट (रु. हजारमा)
१	विपद्को क्षति, नोक्सानी मूल्याङ्कनको लागि सर्वेक्षण टोली गठन वा पुनर्गठन गर्ने । र आवश्यकता बमोजिम सर्वेक्षणका लागि सहायक टोलीहरू गठन गर्ने, तालिम आयोजना गर्ने ।	हरेक सिजन शुरू हुनासाथ	नगरपालिका विपद् व्यवस्थापन शाखा	हरेक वडामा एक र नगरस्तरमा एक	नगर विपद् व्यवस्थापन समिति	१०
२	प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा, क्षति लेखाजोखा गर्न विस्तृत घरधुरी सर्वेक्षण फारम तयार गर्ने ।		नगरपालिका स्तरमा	२०० प्रति	सामाजिक विकास शाखा	५
३	राहत वितरणका लागि सिफारिस फारम लगायतका कागजात तयार गर्ने ।		नगरस्तरमा	२०० प्रति	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा	५
४	प्रकोपको प्रकृति अनुसार खोज तथा उद्धारका लागि टोली गठन गर्ने, सम्बन्धीत विषयको तालिम आयोजना गर्ने र परिचालन हुने प्रक्रिया निर्धारण गर्ने ।		वडामा	हरेक वडामा एक	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा	१००

५	खोज तथा उद्धार सामग्रीहरू खरिद, भण्डारण, मरम्मत, व्यवस्थापन गर्ने ।	निरन्तर	वडा र नगरस्तरमा	हरेक वडामा कम्तीमा एक सेट	नगर विपद् व्यवस्थापन समिति, वडा समितिहरू	२५०
६	खोज तथा उद्धारका लागि प्रयोग गर्न सकिने सवारी साधनहरू र एम्बुलेन्सहरूको सम्पर्क सूची तयार गर्ने ।	निरन्तर	नगरस्तरमा	एम्बुलेन्स	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, स्वास्थ्य केन्द्र/शाखा	
७	बाढीबाट बच्न र बचाउन सुरक्षित स्थान पहिचान र अद्यावधिक गर्न हरेक वडामा वडास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समितिलाई अनुरोध गर्ने र सोको सूची तयार एवंम् अद्यावधिक गर्ने ।	निरन्तर	वडाअनुसार	वर्षमा १ पटक	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा	
८	आपतकालीन अवस्थामा प्रयोग गर्ने स्थलहरूको सूची राजपत्रमा प्रकाशीत भएपछि आश्रयस्थलका रुपमा प्रयोग गर्न चाहिने भौतिक पूर्वाधार र सेवाहरू निर्माण, बिस्तार गर्ने	(तत्काल सुरु गर्नु पर्नेछ)	तोकिएको मापदण्ड अनुसार	एक योजना बनाएर	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा	१००
९	प्रकोपबाट समुदायलाई बचाउन आपतकालीन आश्रय भवनहरू निर्माण गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	हरेक वडामा जोखिममा रहेका समुदाय नजिक	२ वटा	नगरपालिका, सम्बन्धीत वडा	२००
१०	बाढी, जंगलीजनवारको आक्रमण, हावाहुरी, भूकम्प, चट्याङ, आगलागि आदि प्रकोपहरूबाट समुदायमा पर्नसक्ने असर र सो बाट बच्ने उपायहरूका बारेमा जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	निरन्तर	नगरस्तरमा सञ्चालित एफ.एम. मार्फत	सिजन सुरू हुनुभन्दा अगावै कम्तीमा २ पटक	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, वडा कार्यालय	१००
११	मानिसको ज्यान लिनसक्ने किसिमका जंगली	निरन्तर	वडास्तरमा	हरेक वडामा १ वटा	वातावरण तथा विपद्	१००

	जनावरहरू (जस्तैः जंगली हात्ती) बस्तीमा प्रवेश गरेमा सम्बन्धीत समुदायलाई सूचना दिने प्रणालीको विकास गर्ने ।				व्यवस्थापन शाखा, वडा कार्यालय	
१२	खोज तथा उद्धारलाई प्रभावकारी बनाउन प्रकोपमा आधारित कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने, गराउने ।	हरेक सिजन शुरू हुनुभन्दा अगाडि	वडा र नगरस्तरमा	मूख्य प्रकोपहरूमा आधारित रही हरेक वर्ष कम्तीमा १,१ पटक	नगर विपद् व्यवस्थापन समिति	१००
१३	अल्पीकरणका कार्यहरु गर्ने र तटबन्धन	निरन्तर	वडाहरुमा	आवाश्यवता अनुसार	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	१०००
१४	राहत कोष व्यवस्थापन तथा स्थापना गर्ने	पहिलो पटक	पालिकास्तरमा	१ वटा	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	६००
१५	जनचेतनामूलक कार्यकमहरु गर्ने र झटपट झोला बताउने र १०.सडक नाटकहरु संचालन गर्ने ।	निरन्तर	वडाहरुमा	आवाश्यवता अनुसार	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	५०
१६	सुरक्षित स्थाननको छनौट गर्ने र कृतिमघटनाहरुको अभ्यास गर्ने	निरन्तर	वडाहरुमा	आवाश्यवता अनुसार	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	
१७	एम्बुलेन्स, दमकल तयारी अवस्थामा राख्ने	पहिलो पटक	पालिकास्तरमा	१ वटा	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	

(ख) खाद्य तथा कृषिक्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	जिम्मेवार निकाय,	बजेट (रु. हजारमा)
१	विपद्मा खाद्यान्न खरिद तथा आपूर्तिका लागि सम्भाव्य उद्योगहरू पहिचान गर्ने । साथै सहयोग लिन सकिने कार्यालय, संस्थाहरूसँग समन्वय गर्ने ।	निरन्तर	नगरस्तरमा	वर्षको १ वा २ पटक	कृषि शाखा, सम्बन्धीत कार्य समूह	
२	विपद्बाट प्रभावित हुनसक्ने जनसंख्याको आधारमा खाद्य सामग्री (चामल, दाल, तेल, नुन आदि) भण्डारण गर्ने ।	हरेक सिजन सुरू हुनुभन्दा अगाडि	नगरस्तरमा	वर्षको २ पटक	कृषि शाखा, सम्बन्धीत कार्यसमूह	५००
३	तयारी खानेकुराका लागि तत्काल खरिद गर्न सकिने गरी पसलहरू पहिचान गर्ने वा अनुबन्ध करार गर्ने ।	हरेक सिजन सुरू हुनुभन्दा अगाडि	नगरस्तरमा	कम्तीमा २ वटा ठूला पसलहरू वा उद्योग	कृषि शाखा र विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू	
४	विपद्को समयमा खाद्य सामग्री वितरण गर्ने तौरतरिका/प्रक्रिया बारे यस विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू विच छलफल तथा कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने ।	हरेक सिजन सुरू हुनुभन्दा अगाडि	वडास्तरमा	मुख्य प्रकोपहरू देखापर्नुभन्दा पहिले कम्तीमा १ पटक	कृषि शाखा र विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू	
५	हावापानी अनुसार खेतिपाती गर्ने/लगाउने		नगरस्तरमा	कम्तीमा १ पटक	कृषि शाखा, सम्बन्धीत कार्यसमूह	५०
६	.रैथाने बालीलाई प्रोत्साहन गर्ने		नगरस्तरमा	निरन्तर	कृषि शाखा र विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू	५०
७	माटो परीक्षण गरी अन्न बाली लगाउने		नगरस्तरमा	कम्तीमा १ पटक	कृषि शाखा र विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू	८०

(ग) स्वस्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	जिम्मेवार निकाय,	बजेट (रु. हजारमा)
१	विपद् पश्चात् तत्काल देखा पर्ने स्वास्थ्य समस्या समाधानका लागि चाहिने औषधीहरू भण्डारण गर्ने ।	हरेक महिना, औषधिको गुण अनुसार	नगरस्तरमा	१०० जनाको लागि	स्वास्थ्य शाखा	५०
२	द्रुत प्रतिकार्य टोली (Rapid Response Team-RRT) गठन गर्ने, क्षमता विकास र कार्यसूची अद्यावधिक गर्ने ।	स्वास्थ्य क्षेत्रको प्रोटोकल अनुसार	नगरस्तरमा	वर्षमा १ पटक	स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य कार्यसमूह	१०
३	प्रतिकार्यको लागि आवश्यक दक्ष जनशक्ति तयार गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार तत्कालै	नगरस्तर र वडास्तरमा	नगरमा २५ जना, वडास्तरमा ९ जना	स्वास्थ्य शाखा, नगरपालिका	
४	स्वास्थ्य सम्बन्धी शिक्षण सामग्रीको व्यवस्था तथा स्वास्थ्य शिक्षाको लागि स्वास्थ्यकर्मीको व्यवस्था गर्ने ।	नियमित	वडास्तरमा	हरेक वडामा एक जना	स्वास्थ्य शाखा र विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू	
५	महामारी सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	नियमित	हरेक वडाका जोखिमयुक्त बस्तीस्तरमा	वर्षमा कम्तीमा ३ पटक	स्वास्थ्य शाखा र विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू	१०

(घ) खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	जिम्मेवार निकाय,	बजेट (रु. हजारमा)
१	विपद्को समयमा खानेपानी शुद्धीकरणको लागि आवश्यक पर्ने औषधिको उचित भण्डारण गर्ने ।	प्रकोप जोखिम अनुसार हरेक महिना	नगरस्तरमा	वर्षमा कम्तीमा १ पटक	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा र रेडक्रस सोसाईटी	३०
२	सरसफाईका लागि आवश्यक पर्ने सामग्री तथा उपकरणहरू उपयुक्त ठाउँमा भण्डारण गर्ने ।	प्रकोप जोखिम अनुसार हरेक महिना	नगरस्तरमा	वर्षमा कम्तीमा १ पटक	खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता कार्य समूह	२०
३	खानेपानी ओसार्ने, जम्मा गर्ने र वितरण गर्ने साधनहरू मर्मत सम्भार गर्ने ।	प्रकोप जोखिम अनुसार हरेक महिना	नगरस्तरमा	वर्षमा कम्तीमा १ पटक	खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता शाखा	
४	आपतकालीन अवस्थामा प्रयोग गर्न सकिने खानेपानीको श्रोतहरू पहिचान र संरक्षण गर्ने ।	निरन्तर	वडा तथा समुदायस्तरमा	हरेक प्रभावित वडाहरू	नगरपालिका , खानेपानीसँग सम्बन्धीत निकायहरू	

(ङ) आपतकालीन आश्रय, गैर-खाद्य सामग्री तथा शीघ्रपुनर्लाभ क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	जिम्मेवार निकाय, संस्था	बजेट (रु. हजारमा)

१	विपद् प्रभावितहरूको लागि अस्थायी आश्रय वा बासको व्यवस्था गर्न आवश्यक सरसामान तथा औजारहरूको बन्दोबस्ती गर्ने ।	हरेक सिजन शुरू हुनुभन्दा अगाडि	सबै वडामा	१०० परिवारका लागि	पुर्वाधार शाखा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	५००
२	आपतकालीन अवस्था आइपरेमा तुरून्त खरिद गर्न सकिने गरी अनुबन्ध करार गर्ने ।		थोक विक्रेता, मेलौली	१ हजार परिवारका लागि	नगरपालिका , नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	१०००
३	अस्थायी आश्रय स्थल बनाउन सुविधायुक्त खुला क्षेत्रको व्यवस्था र उचित संरक्षण गर्ने ।	निरन्तर	सबै वडामा	१०० परिवारका लागि	नगरपालिका र सम्बन्धीत वडा	५००
४	गैर-खाद्य सामग्री सेटहरू भण्डारण गर्ने ।	निरन्तर	नगरका गोदाम घरहरू (Warehouse)	कम्तीमा १०० परिवारका लागि	नगरपालिका , नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	२००
५	विपद् प्रभावित स्थान वा शिविर खडा गर्नुपर्ने स्थान सम्म सरसामान तथा औजारहरू लैजान सवारी साधनको व्यवस्था गर्ने ।	निरन्तर	नगरस्तरमा	वर्षमा कम्तीमा २ पटक	विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू	५०
६	अस्थायी आश्रय वा बास निर्माणको लागि टोली गठन गर्ने र दक्षता अभिवृद्धिका लागि कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने ।	हरेक सिजन शुरू हुनुभन्दा अगाडि	वडास्तरमा	हरेक वडामा	विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू	६०
७	बाढी लगायतका अन्य प्रकोपहरूले असर नगर्ने सुरक्षित स्थानमा आपतकालीन प्रयोजनको लागि खानेपानी ट्याङ्की, शौचालय र हातेपम्प व्यवस्था गर्ने ।	निरन्तर	वडास्तरमा	सबै वडाहरूमा	पुर्वाधार शाखा,	
८	अत्यावश्यक सेवाहरू (जस्तैः सडक, खानेपानी, विजुली आदि) अवरूद्ध भएमा उक्त सेवा सुचारू गर्न तत्काल परिचालनका लागि प्राविधिक टोली गठन गर्ने र	निरन्तर	नगरस्तर र वडास्तरमा	नगरमा एक, वडास्तरमा एक	प्राविधिक शाखा र विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू	

	आवश्यक सामग्रीहरूको प्रबन्ध मिलाउने ।					

(च) संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

क.सं.	**सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू**	**समय**	**स्थान**	**परिमाण**	**जिम्मेवार निकाय, संस्था**	**बजेट (रु. हजारमा)**
१	महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र ज्येष्ठ नागरीकको संरक्षणका तरिकाहरूबारे जानकारी पुस्तिका तयार एवंम् प्रकाशन गर्ने ।	निरन्तर	नगरपालिका	कम्तीमा ५०० प्रति	महिला विकास शाखा, मेलौली नगरपालिका	
२	विपद्को समयका लागि अत्यावश्यक सेवाका लागि चाहिने सामग्रीहरू (जस्तैः डिग्निटि किट) खरिद, जाहो गरी भण्डारण गर्ने ।	निरन्तर	नगरपालिकाका गोदाम घरहरू ९ध्बचभजयगकभ०	२५०० वटा	संरक्षण तथा सुरक्षा विषयगतक्षेत्रका सदस्यहरू	
३	उमेर, शारीरिक अवस्था, अपाङ्गता अनुसार गरीनुपर्ने सेवा सहयोगका लागि प्रोटोकल तयार गर्ने र लागू गर्ने ।	तत्काल	नगरपालिका	१ पटक	महिला विकास शाखा र नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
४	विद्यालयका शिक्षकहरू र महिला स्वास्थ्य स्वयम्सेविकालाई आधारभूत मनोसामाजिक परामर्श तालिम दिने ।	निरन्तर	वडास्तरमा	१ विद्यालय बाट १ जना,वडामा २ जना महिला स्वास्थ्य स्वयम्सेविका	महिला विकास शाखा र नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
५	विपद्को समयमा परिचालन हुने विषयगतक्षेत्रका सदस्यहरूलाई कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने ।	निरन्तर	वडास्तरमा	प्रकोपअनुसार कम्तीमा १ पटक	विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू	

(छ) आपतकालीन शिक्षा विषयगत क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	जिम्मेवार निकाय,संस्था	बजेट (रु. हजारमा)
१	बाढी, हावाहुरी, प्रभावित गर्नसक्ने विद्यालयहरूको सूची अद्यावधिक गर्ने । सम्भावित क्षतिको आँकलन गर्ने ।	वर्षको १ पटक	वडास्तरमा	सबै वडाका विद्यालय	शिक्षा शाखा, सम्बन्धीत विद्यालय	
२	आपतकालीन शिक्षाका लागि आवश्यक पर्ने शिक्षण सामग्रीहरू तयारी अवस्थामा राख्ने ।	निरन्तर	नगरस्तरमा	सबै विद्यालयको लागि	शिक्षा शाखा, सम्बन्धीत विद्यालय	
३	चट्ट्याङ पर्ने समयमा त्यसबाट बच्न/जोगिन अपनाउनुपर्ने उपाय बारे विद्यालयहरूमा चेतनामूलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने र एफ.एम.बाट सन्देशमूलक कार्यक्रम प्रसारण गर्ने	निरन्तर	विद्यालयस्तर र नगरस्तरमा	सबै विद्यालय र एफ.एम.बाट कम्तीमा १५ दिन (प्रकोपमा केन्द्रित भई)	शिक्षा शाखा, सम्बन्धीत विद्यालय	
४	प्रकोपले प्रभावित गर्ने सम्भावना भएको जानकारी प्राप्त भएमा विद्यालयमा पठनपाठन चलिरहेको बेला विद्यार्थी र शिक्षकले गर्ने क्रियाकलापहरू समेटी आपतकालीन अवस्थाको लागि कार्यविधि बनाउने ।	निरन्तर	विद्यालयस्तरमा	प्रकोपमा आधारित रही १ पटक		
५	भएका विद्यालयका भवनहरुको प्रवलिकरण गर्ने तथा नयाँ निर्माण गर्ने भवनमा बहु प्रकोप जोखिमलाई मध्यनजर गरि निर्माण गर्ने ।	निरन्तर	विद्यालय स्तरमा	प्रकोपमा आधारित रही	प्रदेश सरकार	

३.२ बिषयगत क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

प्रकोप आउने समय सीमा नजिक हुन थालेपछि वा प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गरिने क्रियाकलापहरूको योजना देहायबमोजिम गरिएको छ ।

(क) **समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना**

क.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	जिम्मेवार निकाय, संस्था	बजेट (रु. हजारमा)
१	वर्षा र आँधी/हावाहुरीको पूर्वानुमान सम्बन्धी जानकारी जल तथा मौसम विज्ञान विभाग (सिधै वा वेभपेज मार्फत) र जिल्ला आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रबाट आदानप्रदान गर्ने ।	माघदेखि असोजसम्म	नगरस्तरमा	दिनमा कम्तीमा १ पटक	विपद् व्यवस्थापन शाखा	
२	अत्यधिक वर्षा भई बाढी आउनसक्ने अवस्था वा खराबमौसमको कारण हावाहुरी आउनसक्ने सम्भावना भएमासूचना जारी गर्ने । आपतकालीन अवस्थामा अपनाउन पर्ने कार्यबिधिको सन्देश प्रसारण गर्ने ।	पूर्वानुमान प्राप्त भए लगत्तै	नगरबाट बस्तीसम्म पहुँच हुनेगरी	पूर्वानुमानको खवर पश्चात् दिनमा कम्तीमा ३ पटक	नगर विपद् व्यवस्थापन समिति	
३	विपद् हुनसक्ने सम्भावना देखिएमा सबै विषयगत क्षेत्रहरूलाई तयारी अवस्थामा रहन आग्रह गर्ने ।	पूर्वानुमान प्राप्त भए लगत्तै	नगरस्तरमा	सूचना प्राप्त भएपछि कम्तीमा एक पटक र आवश्यकता अनुसार थप	आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र, नगर प्रमुख वा उपप्रमुख	
४	विपद् पूर्वानुमान अनुरुप वडास्तरीय समितिलाई जानकारी गर्ने । प्रभावित हुनसक्ने समुदायलाई सुरक्षित स्थानमा सर्न आग्रह गर्ने, सघाउने ।	पूर्वानुमान प्राप्त भए लगत्तै	नगरक्षेत्र सबैमा	जोखिममा रहेका सबै समुदाय	आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र, नगर प्रमुख वा उपप्रमुख	
५	खोज तथा उद्धार टोली र क्षति सर्वेक्षण टोली तयारी अवस्थामा राख्ने ।	पूर्वानुमान प्राप्त भए लगत्तै	नगरस्तरमा, वडास्तरमा	प्रकोपअनुसार	नगर विपद् व्यवस्थापन समिति	

(ख) खाद्य तथा कृषिक्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	जिम्मेवार निकाय, संस्था	बजेट (रु. हजारमा)
१	नगर विपद् व्यवस्थापन समितिबाट विपद् हुनसक्ने सम्भावना भएको सूचना जारी भएमा यस विषयगतक्षेत्रका सदस्यहरूलाई प्रभावित स्थानमा परिचालनका लागि विषयगत क्षेत्रको समन्वयात्मक बैठक बस्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगरस्तरमा	सूचना प्राप्त भएपछि १ पटक र आवश्यकता अनुसार थप	खाद्य विषयगत कार्य समूह	
२	विपद्को समयमा खाद्य सामग्रीहरू विपद् प्रभावित स्थानमा लैजान सवारी साधन तयारी अवस्थामा राख्ने र भण्डारण गरिएको खाद्य सामग्रीहरूको अवस्था निरीक्षण गर्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगरस्तरमा	प्रकोपको सिजनअनुसार	खाद्य विषयगत कार्य समूह	

(ग) स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	जिम्मेवार निकाय, संस्था	बजेट (रु. हजारमा)
१	विपद् हुनसक्ने सम्भावना भएको सूचना प्राप्त भएपछि विषयगत क्षेत्रको समन्वयात्मक बैठक । आपातकालीन योजना लागू गर्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात् तत्कालै	नगरस्तरमा	सूचना प्राप्त भएपछि १ पटक र आवश्यकता अनुसार थप	स्वास्थ्य शाखा र विषयगत क्षेत्रका समूह सदस्यहरू	
२	विपद् प्रभावित स्थानमा लैजाने औषधी तथा उपकरण ठिक अवस्थामा भए नभएको निरीक्षण गर्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगरस्तरमा	प्रकोपको सिजनअनुसार	स्वास्थ्य शाखा र विषयगत क्षेत्रका समूह सदस्यहरू	
३	प्राथमिक उपचार र स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउन जनशक्ति र सवारी साधन तयारी अवस्थामा राख्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगरस्तरमा	प्रकोपको सिजनअनुसार	स्वास्थ्य शाखा र विषयगत क्षेत्रका समूह सदस्यहरू	
४	विपद् प्रतिकार्यको विषयक्षेत्रगत कृत्रिम घटना अभ्यास गरी कमजोरीहरूको निराकरण गर्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	वडा तथा नगरस्तरमा	मुख्य प्रकोपको आधारमा कम्तीमा १ पटक	स्वास्थ्य शाखा र विषयगत क्षेत्रका समूह सदस्यहरू	

(घ) खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

क.सं.	**पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू**	**समय**	**स्थान**	**परिमाण**	**जिम्मेवार निकाय, संस्था**	**बजेट (रु. हजारमा)**
१	विपद् हुनसक्ने सम्भावना भएको सूचना जारी भएमा यस विषयगतक्षेत्रका सदस्यहरूलाई प्रभावित स्थानमा परिचालनका लागि विषयगत क्षेत्रको समन्वयात्मक बैठक बस्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगरस्तरमा	सूचना प्राप्त भएपछि १ पटक र आवश्यकता अनुसार थप	सामाजिक विकास शाखा र विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू	
२	खानेपानी शुद्धीकरणका लागि पर्याप्त औषधि तथा प्रविधिको व्यवस्था गर्ने, तुरून्त प्रयोग गर्न सकिने गरी तयारीअवस्थामा राख्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगरस्तरमा	प्रकोपको सिजनअनुसार	खानेपानी तथा सरसफाई विषयगत शाखा	
३	सरसफाईका लागि परिचालन हुन आवश्यक सवारी साधन, उपकरणहरू तयारीअवस्थामा राख्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगरस्तरमा	प्रकोपको सिजनअनुसार	सरसफाई ईकाई, मेलौली नगरपालिका	
४	विपद् प्रभावित स्थानमा खानेपानी वितरण र सरसफाईका लागि परिचालित हुन विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरूलाई तयारीअवस्थामा राख्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगरस्तरमा	प्रकोपको सिजनअनुसार	विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू	

(ङ) **आपतकालीन आश्रय , गैर-खाद्य सामग्री तथा शीघ्रपुनर्लाभ क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना**

क्र.सं.	**पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू**	**समय**	**स्थान**	**परिमाण**	**जिम्मेवार निकाय,**	**बजेट (रु. हजारमा)**
१	विपद् हुनसक्ने सम्भावना भएको सूचना जारी भएमा यस विषयगतक्षेत्रका सदस्यहरू- लाई प्रभावित स्थानमा परिचालनका लागि विषयगत क्षेत्रको समन्वयात्मक बैठक बस्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगरस्तरमा	सूचना प्राप्त भएपछि १ पटक र आवश्यकता अनुसार थप	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू	
२	अवस्था हेरी नगर क्षेत्रमा करिब २ हजार जनालाई अस्थायी रूपमा तीन दिनसम्म राख्न सकिने गरी आपतकालीन आश्रय स्थल तयारी अवस्थामा राख्ने ।	तत्कालै	वडास्तर र नगरस्तरमा	प्रकोपअनुसार	नगरपालिका , नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू	
३	अस्थायी आश्रय वा आबास निर्माणका सामग्रीहरू तथा औजारहरू तयारीअवस्थामा राख्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगरस्तरमा	प्रकोपको सिजनअनुसार	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू	
४	अस्थायी आश्रय वा आबास निर्माण सामग्री तथा औजारहरू ढुवानीको लागि सवारी साधन, निर्माण जनशक्ति तयारीअवस्थामा राख्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगरस्तरमा	प्रकोपको सिजनअनुसार	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र विषयगत क्षेत्रका	

					सदस्यहरू	
५	विपद् हुनसक्ने सम्भावना भएको सूचना जारी भएमा यस विषयगतक्षेत्रका सदस्यहरू- लाई प्रभावित स्थानमा परिचालनका लागि विषयगत क्षेत्रको समन्वयात्मक बैठक बस्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगरस्तरमा	सूचना प्राप्त भएपछि १ पटक र आवश्यकता अनुसार थप	प्राविधिक शाखा, मेलौली नगरपालिका	
६	अत्यावश्यक सेवा सुचारू गर्नका लागि भण्डारण गरीएका आवश्यक सामग्री तथा उपकरणहरू निरीक्षण गर्ने र दक्ष जनशक्ति तयारीअवस्थामा राख्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगरस्तरमा	प्रकोपको सिजनअनुसार	प्राविधिक शाखा, मेलौली नगरपालिका	
७	सर्वेक्षण टोलीमा समावेश हुने व्यक्तिलाई तयारी अवस्थामा रहन अनुरोध गर्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगरस्तरमा	प्रकोपको सिजनअनुसार	प्राविधिक शाखा, मेलौली नगरपालिका	

(च) संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	जिम्मेवार निकाय,	बजेट (रु. हजारमा)
१	विपद् हुनसक्ने सम्भावना भएको सूचना जारी भएमा यस विषयगतक्षेत्रका सदस्यहरूलाई प्रभावित स्थानमा परिचालनका लागि विषयगत क्षेत्रको समन्वयात्मक बैठक बस्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगरस्तरमा	सूचना प्राप्त भएपछि १ पटक र आवश्यकता अनुसार थप	महिला विकास शाखा, संरक्षण कार्यसमूह	

२	विपद्जन्य घटनाबाट प्रभावितलाई परामर्श सेवा दिन परामर्श टोली तयारी अवस्थामा राख्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगरस्तरमा	प्रकोपको सिजनअनुसार	महिला विकास शाखा, संरक्षण कार्यसमूह	
३	विपद् प्रभावित स्थान वा शिविर सञ्चालन भएको स्थानमा लैजाने सरसामानहरू (जस्तैः डिग्निटी किट) तयारीअवस्थामा राख्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगरस्तरमा	प्रकोपको सिजनअनुसार	महिला विकास शाखा, संरक्षण कार्यसमूह	१००

(छ) आपातकालीन शिक्षा क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

क्र.सं.	**पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू**	**समय**	**स्थान**	**परिमाण**	**जिम्मेवार निकाय, संस्था**	**बजेट (रु. हजारमा)**
१	विपद् हुनसक्ने सम्भावना भएको सूचना जारी भएमा यस विषयगतक्षेत्रका सदस्यहरू- लाई प्रभावित स्थानमा परिचालनका लागि विषयगत क्षेत्रको समन्वयात्मक बैठक बस्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगरस्तरमा	सूचना प्राप्त भएपछि १ पटक र आवश्यकता अनुसार थप	शिक्षा शाखा, मेलौली नगरपालिका	
२	सबै विद्यालयलाई शिक्षण सामग्रीहरू सुरक्षित ठाउँमा राख्न अनुरोध गर्ने ।	समन्वयात्मक बैठक पश्चात्	विद्यालयस्तरमा	प्रकोपअनुसार	शिक्षा शाखा, मेलौली नगरपालिका	
३	विपद्को समयमा अपनाउनुपर्ने सावधानी र सुरक्षाका उपाय तथा अनुशासनका बारेमा विद्यार्थीलाई सचेत गर्ने ।	तत्काल	विद्यालयस्तरमा	प्रकोपको सिजनअनुसार	शिक्षा शाखा, सम्बन्धीत विद्यालय	

४	विपद्को समयमा पठनपाठन निरन्तर गर्न आवश्यक तयारी गर्ने ।	तत्काल	नगरस्तरमा	प्रकोपअनुसार	शिक्षा शाखा, सम्बन्धीत विद्यालय	

३.३ आपतकालीन प्रतिकार्य (कार्यविधि) योजना

कुनै पनि प्रकोपबाट सिर्जित विपद्मा प्रतिकार्य गर्नका लागि मेलौली नगरपालिका अन्तर्गत गठित सम्पूर्ण विषयगत क्षेत्रहरू परिचालनका लागि तपसिल बमोजिमका प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू तय गरिएको छ ।

(क) समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

क.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय,
१	विपद्जन्य घटना हुनसक्ने यकिन भएपछि नगर विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने । प्रकोपले असर गर्नसक्ने समुदायलाई सुरक्षित स्थानमा बस्न, सर्नका लागि तत्कालै अनुरोध गर्ने ।	पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि तत्काल	नगर विपद् व्यवस्थापन समिति
२	जोखिममा रहेका समुदाय र उनीहरूको महत्वपूर्ण सम्पत्ति सामानहरूलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्नका लागि सुरक्षा निकाय र खोज तथा उद्धार टोली/कार्यदल परिचालन गर्ने ।	पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि तत्काल	नगर विपद् व्यवस्थापन समिति
३	विपद्मा परी घाइते भएकालाई उद्धार गर्ने र हराई रहेका व्यक्तिहरूको तथ्याङ्क तयार गरी खोजी कार्य जारी गर्ने ।	विपद्को समयमा	सुरक्षा निकाय, खोज तथा उद्धार टोली/ कार्यदल र स्वयंसेवक
४	सर्वेक्षण टोली परिचालन भई तत्कालै घटनाको अवलोकन, निरीक्षण गर्ने र घटनाको अवस्थाको बारेमा नगर विपद् व्यवस्थापन समितिलाई जानकारी गर्ने साथै प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (Initial Rapid Assessment-IRA)को प्रतिवेदन पेश गर्ने ।	विपद् पश्चात्	सर्वेक्षण टोली
५	विपद्बाट यदि कसैको मृत्यु भएमा सोकोतथ्याङ्क तथा विस्तृत लगत कायम गरी सनाखत गर्ने व्यवस्था मिलाउने, शव हस्तान्तरण गर्ने ।	विपद्को समयमा	नगर विपद् व्यवस्थापन समिति
६	घटनाको परिस्थितिको आधारमा पीडित समुदायलाई सम्भाव्य थप जोखिमबाट बचाउन र सहयोग पुऱ्याउन अन्य विषयगत क्षेत्रहरू र सरोकारवाला निकायसँग समन्वय गर्ने ।	विपद् पश्चात्	नगर विपद् व्यवस्थापन समिति
७	विस्तृत सर्वेक्षण गरी सबै विषयगत क्षेत्रहरूमा भएका क्षति, प्रभावित अवस्था र तत्काल गर्नुपर्ने कार्यहरू समेटी सुझाव सहितको प्रतिवेदन नगर विपद् व्यवस्थापन समितिमा	विपद् पश्चात्	सर्वेक्षण टोली

	प्रस्तुत गर्ने ।		
८	समीक्षा तथा योजना तर्जुमा बैठक बस्ने । तयार गरिएको योजना लागू गर्ने, गराउने ।	आवश्यकता अनुसार	नगर विपद् व्यवस्थापन समिति, कार्यसमूहहरू
९	विस्थापित भई शिविरमा बसेका, छरछिमेक वा आफन्तको घरमा आश्रय लिएका, घरगोठ पूर्ण रूपमा नष्ट भएका, आफन्त गुमाएका, घाइते भएकाहरूलाई स्वीकृत मापदण्ड बमोजिम राहत रकम उपलब्ध गराउने ।	विपद् पश्चात् तत्काल	नगर विपद् व्यवस्थापन समिति
१०	विपद्को प्रकृति/अवस्था अनुसार संकटकाल घोषणा गर्नु पर्ने स्थिति भएमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिसँग अनुरोध, सिफारिश गर्ने ।	विपद् पश्चात् तत्काल	नगर विपद् व्यवस्थापन समिति
११	विपद् प्रभावित स्थान कार्यसञ्चालन तथा समन्वय केन्द्र (On-Site Operation Coordination Center-OSOCC):थापना गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	नगर विपद् व्यवस्थापन समिति, कार्यसमूहहरू, मानवीय क्षेत्रमा कार्यरत संघ संस्थाहरू
१२	बहुक्षेत्र प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा ९:क्ष्च्ब०गर्ने ।	विपद् पश्चात्	सर्वेक्षण टोली

(ख) खाद्य तथा कृषिक्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

क.सं.	**प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू**	**समय**	**जिम्मेवार निकाय, संस्था**
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाइ क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचानमा सहयोग गर्ने ।	विपद् पश्चात् तत्काल	कृषि शाखा,
२	विपद्बाट प्रभावित भएका व्यक्तिहरूलाई उपयुक्त खानेकुरा वितरण गर्ने ।	विपद्को पहिलो दिन	विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू
३	सर्वेक्षण टोलीको प्रतिवेदनको आधारमा आवश्यक खाद्य सामग्रीको व्यवस्था गर्ने र पूर्वनिर्धारित मापदण्ड बमोजिम वितरण गर्ने ।	दोस्रो दिनदेखि निरन्तर	कृषि शाखा
४	भण्डारण गरिएको खाद्य सामग्री वितरणको लागि अपुग हुने सम्भावना भएमा तत्काल	तेस्रो दिनदेखि निरन्तर	कृषि शाखा मार्फत नगर विपद्

	खरिद, आपूर्तिको व्यवस्था मिलाउने ।		व्यवस्थापन समिति
४.१	नगरपालिकाको क्षमता बाहिरको अवस्था भएमा नगरप्रमुखले थप सहयोगका लागि जिल्ला तथा प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समितिमा जानकारी गर्ने र सहयोग उपलब्ध गराउन अनुरोध गर्ने ।	विपद् घटनापछि आवश्यकता भएसम्म	नगर प्रमुख वा तोकिएको अधिकारी
५	थप खाद्य सामग्रीको लागि मानवीय सहायता कार्यमा संलग्न निकायहरूसँग समन्वय गर्ने र सहयोग उपलब्ध गर्नका लागि अनुरोध गर्ने ।	निरन्तर	कृषि शाखाले नगर विपद् व्यवस्थापन समिति मार्फत
६	खाद्य सामग्री वितरणमा आइपरेका समस्या तथा चुनौतीहरूको विषयमा विषयगत क्षेत्रको सदस्यहरू विच समीक्षा बैठक गर्ने र निष्कर्ष नगर विपद् व्यवस्थापन समितिमा पेश गर्ने ।	निरन्तर	कृषि शाखा

(ग) स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

क्र.सं	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	जिम्मेवार निकाय
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाइ क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने ।	विपद् पश्चात्	स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य कार्य समूह
२	विपद्को घटनामा घाइते भएकाहरूको प्राथमिक उपचार गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य टोली
३	विपद् प्रभावित वा अस्थायी शिविर स्थापना गरेको स्थानमा उपचार हुन नसक्ने घाइतेहरूलाई नजिकको स्वास्थ्य केन्द्र वा अस्पताल लैजान सिफारिश गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य टोली
४	महामारी रोकथाम र व्यक्तिगत सरसफाई कायम राख्न शिविरमा बसेकालाई स्वास्थ्य शिक्षा प्रदान गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य टोली
५	विपद् प्रभावित स्थानमा स्वास्थ्य शिविर खडा गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य टोली
६	सुत्केरी, गर्भवती महिलाहरू, शिशु, बालबालिका तथा वृद्धवृद्धालाई आवश्यकता अनुसारको	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य टोली

	स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने ।		
७	बालबालिकामा कुपोषण हुनसक्ने सम्भावना देखिएमा पोषणयुक्त खानेकुरा वितरणको लागि खाद्य विषयगत क्षेत्रलाई सल्लाह दिने ।	आवश्यकता अनुसार	पोषण कार्य समूह

(घ) खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

क्र.सं.	**विपद् प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू**	**समय**	**जिम्मेवार निकाय,**
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाइ क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने ।	विपद् पश्चात् तत्कालै	सामाजिक विकास शाखा
२	विपद् प्रभावित स्थान वा शिविर सञ्चालन भएको स्थानमा शुद्ध खानेपानीको प्रबन्ध गर्ने ।	विपद् पश्चात् तत्कालै	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय
३	विपद्का कारण सिर्जित फोहोर व्यवस्थापनको कार्य गर्ने ।	विपद् पश्चात् तत्कालै	सरसफाई ईकाई, नगरपालिका
४	खानेपानी शुद्धीकरणका लागि आवश्यक औषधी, व्यक्तिगत सरसफाईका लागि हाइजिन किट वितरण गर्ने र सरसफाई तथा स्वच्छता कायम गर्न चेतनामूलक कार्यक्रम गर्ने ।	विपद् पश्चात् तत्कालै	ने.रे.सो.
५	विपद् प्रतिकार्यमा आइपरेका समस्या तथा सिकाइहरूको बारेमा विषयगतक्षेत्रका सदस्यहरू विच समीक्षा बैठक बस्ने ।	विपद् पश्चात् तत्कालै	सामाजिक विकास शाखा

(ङ) आपतकालीन आश्रय, गैर-खाद्य सामग्री तथा शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

क्र.सं.	**प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू**	**समय**	**जिम्मेवार निकाय,**
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाइ क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग	विपद् पश्चात् तत्काल	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी

	गर्ने ।		
२	विपद् प्रभावित समुदायले निर्धारण गरेको सुरक्षित स्थानको पहिचान गरी आश्रय वा बासको लागि अस्थायी संरचना निर्माण गर्ने ।	विपद् पश्चात् तत्काल	विषयगत क्षेत्रका समूह सदस्यहरू
३	अस्थायी संरचना निर्माणको लागि थप सामग्री वा औजारहरू आवश्यक भएमा नगरप्रमुख सँग सरसल्लाह गरी थप परिमाण जुटाउने ।	विपद् पश्चात् तत्काल	विषयगत क्षेत्रका समूह सदस्यहरू
४	आवश्यक गैरखाद्य सामग्रीको व्यवस्था, वितरण गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	विषयगत क्षेत्रका समूह सदस्यहरू
५	विपद् प्रतिकार्यमा आइपरेका समस्या तथा सिकाइहरूको बारेमा विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू विच समीक्षा बैठक बस्ने ।	निरन्तर	विषयगत क्षेत्रका समूह सदस्यहरू
६	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाइ क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने ।	विपद् पश्चात्	प्राविधिक शाखा, नगरपालिका
७	भौतिक संरचनाहरू नोक्सान भई सेवा अवरूद्ध भएको स्थान पहिचान गरी तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने र तत्काल सुचारू गर्नुपर्ने सेवाहरूको प्राथमिकीकरण गर्ने ।	विपद् पश्चात्	विषयगतक्षेत्रका सदस्यहरू
८	सार्वजनिक सेवा अवरूद्ध भएका भौतिक संरचनाहरूको मर्मत सम्भारका लागि टोली परिचालन गर्ने ।	विपद् पश्चात्	विषयगतक्षेत्रका सदस्यहरू
९	विपद् प्रतिकार्यमा आइपरेका समस्या तथा सिकाइहरूको बारेमा विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू विच समीक्षा बैठक बस्ने । निष्कर्षको आधारमा थप कार्यहरू गर्ने ।	विपद् पश्चात्	विषयगतक्षेत्रका सदस्यहरू

(च) संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

क्र.सं.	**प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू**	**समय**	**जिम्मेवार निकाय, संस्था**

१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाइ क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने ।	विपद् पश्चात् सकेसम्म छिटो र निरन्तर	महिला विकास शाखा, मेलौली नगरपालिका
२	गर्भवती महिला, सुत्केरी महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू र वृद्धवृद्धाको अवस्थाको आवश्यकता अनुसार सहयोग गर्ने ।	विपद् पश्चात् सकेसम्म छिटो र निरन्तर	महिला विकास शाखा, विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू
३	महिला, गर्भवती महिला, सुत्केरी महिला, बालबालिका र अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको लागि आवश्यक सामग्रीहरूको दैनिक सूची तयार गर्ने, सामग्री जुटाउने र वितरण गर्ने ।	विपद् पश्चात् सकेसम्म छिटो र निरन्तर	महिला विकास शाखा, विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू
४	विशिष्ट आवश्यकता अनुसारका सामग्री जस्तैः डिग्निटी किट ९म्म्नलष्तथ प्प्त०वितरण गर्ने ।	विपद् पश्चात् सकेसम्म छिटो र निरन्तर	महिला विकास शाखा, विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू
५	विपद्को घटनाबाट मानसिक रूपमा प्रभावित व्यक्ति र परिवारका सदस्य गुमाएका व्यक्तिहरूलाई परिस्थितिको आँकलन गरी मनोसामाजिक परामर्श सेवा उपलब्ध गराउने ।	विपद् पश्चात् सकेसम्म छिटो र निरन्तर	महिला विकास शाखा, विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू
६	विपद् प्रतिकार्यमा आइपरेका समस्या तथा सिकाइहरूको बारेमा विषयगतक्षेत्रका सदस्यहरू विच समीक्षा बैठक बस्ने ।	विपद् पश्चात् र निरन्तर	महिला विकास शाखा, विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू

(छ) आपतकालीन शिक्षा क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

क.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	जिम्मेवार निकाय,
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाइ क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने ।	विपद् पश्चात्	शिक्षा शाखा, मेलौली नगरपालिका
२	प्रकोपबाट प्रभावित विद्यालयहरूको सूची तयार गरी सम्बन्धीत विद्यालयका विद्यार्थीहरूले गुमाएका पठनपाठन्का सामग्रीहरू विवरण तयार गर्ने ।	विपद् पश्चात्	विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू
३	यदि विद्यालय ३ (तीन) दिन भन्दा बढी बन्द हुने अवस्था भएमा आपतकालीन शिक्षाका लागि प्रबन्ध मिलाउने ।	विपद् पश्चात्	विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू
४	आपतकालीन शिक्षाका लागि आवश्यक सरसामानको व्यवस्था गरी पठनपाठन सुचारू गर्ने ।	विपद् पश्चात्	विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू
५	समीक्षा बैठक बस्ने, तत्कालीन आवश्यकता अनुसार योजना गरी लागू गर्ने ।	उपयुक्त समयमा	विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू

परिच्छेद ४

बन्दोबस्तीका सामग्री आँकलन तथा आवश्यकताको लेखाजोखा

कुनै पनि प्रकोपको कारण हुने विपद्जन्य घटनामा सम्बन्धीत विषयगतक्षेत्रबाट वितरण गरिने राहत सामग्रीहरू र तत्काल सेवा पुऱ्याउनका लागि चाहिने सरसामानहरू तलका तालिकाहरूमा उपलब्ध भएबमोजिम समावेश गरिएको छ ।

४.१. विषयगत क्षेत्र अन्तर्गत रहेका सामग्रीगत स्रोत/साधनको वर्तमान अवस्था

बिषयगत क्षेत्र अन्तर्गत रहेका स्रोत, साधनको विवरण

क.सं.	**स्रोत, साधन/उपकरण**	**संख्या वा परिमाण**	**भण्डारण स्थल, स्थान**
(क) समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार			
१	एक्साभेटर (जेसिवि)	१	नगरपालिका
२	जिप	१	नगरपालिका
३	टिप्पर	१	नगरपालिका
४	टेक्टर	१	नगरपालिका काम न लाग्ने
५	बेल्चा	०	
६	लाइफ ज्याकेट	०	
७	स्टेचर	०	
८	डोरी	०	
९	हँसिया	०	
१०	टर्च लाइट	०	
११	बुट जुत्ता जोर	०	
(ख) खाद्य तथा कृषिक्षेत्र अन्तर्गत रहेका स्रोत, साधनको विवरण			
१	नगरपालिका मा खाद्य तथा कृषिक्षेत्र अन्तर्गत आवश्यक खाद्य भण्डारण गरिएको छैन ।		
(ग) स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र अन्तर्गत रहेका स्रोत, साधनको विवरण			
१	एम्बुलेन्स	१	नगरपालिका
२	अक्सिजन सिलिन्डर		
३	अक्सिमिटर		
४	ह्विलचियर		
(ग) खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्र अन्तर्गत रहेका स्रोत, साधनको विवरण			

१			
२			
५			
६			
(घ) आपतकालीन् आश्रय र गैर-खाद्य क्षेत्र अन्तर्गत रहेका स्रोत, साधनको विवरण			
१	गैरखाद्य सामग्री सेट (NFRI Set)	१०	
२	त्रिपाल	१०	
३	कम्बल	१०	
४	रवर म्याट्रेस (६ह४)	१०	
५	१० लि. को बाल्टी (धातु)	१०	
६	बाल्टी	१०	
७	सेल्टर किट	१०	
८	प्लासिटक	१०	
९	सोलार कुकर	१०	
१०	भान्सा सामग्री	१०	
११	नाइलन डोरी	१०	
१२	ग्यालिन	१०	
(ङ) संरक्षणतथा सुरक्षा क्षेत्र अन्तर्गत रहेका स्रोत, साधनको विवरण			
१	लौरो	५	नगरपालिका
२	ह्विल चियर	१	नगरपालिका
(च) आपातकालीन शिक्षा क्षेत्र अन्तर्गत रहेका स्रोत, साधनहरु			
	आपतकालीन शिक्षा क्षेत्रमा स्रोत साधन नरहेको		

नोटः यस विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरूबाट सामग्रीहरू भण्डारण सम्बन्धी जानकारी प्राप्त भएपछि अद्यावधिक गरिने छ ।

मेलौली नगरपालिका मा विपद्जन्य घटनामा ७ वटै विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू र स्थानीय समुदायहरूप्रतिकार्यका लागि परिचालित हुनेछन् । यस बाहेक २० जना खोज तथा उद्धार र २५ जना प्राथमिक उपचार सम्बन्धी दक्षव्यक्ति रहेको छ। त्यसैगरी, विपद् प्रतिकार्यका लागि विशिष्ट समूह

(जिल्ला विपद् प्रतिकार्य समूह-२५ जना) मा १५ जना दक्ष जनशक्ति रहेका छन् । त्यसैगरी, शव व्यवस्थापन सम्बन्धी विशिष्ट ज्ञान भएका व्यक्तिहरू ५ जना छन् ।

हरेक विषयगत क्षेत्रहरूले विपद् प्रतिकार्यका लागि थप आवश्यक पर्ने दक्ष जनशक्तिको आँकलन गरी तथ्याङ्क अद्यावधिक गरिनेछ ।

४.२. बन्दोबस्तीका सामग्रीको आँकलन

(क) गैर-खाद्य सामग्री भण्डारण स्थल

क्र.सं.	विवरण	स्थान	क्षमता	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर
१	भण्डारण गृह (गोदाम)				

नोटः गैर-खाद्य सामग्रीहरूआवश्यकतासम्बन्धीथप जानकारी प्राप्त भएपछि अद्यावधिक गरिने छ ।

(ख) मानवीय सहायता स्थल

मेलौली नगरपालिकामा रहेका खुल्ला क्षेत्रहरु देहाय बमोजिकका छन ।

वडा न.	खुल्ला स्थानको नाम	क्षमता
१	मेलौली नगर स्टेडियम	२०० घरधुरी
२	भवानी आवि	६० घरधुरी
३	कोटेश्वर आवि	१०० घरधुरी
४	जमुनाथला	५० घरधुरी
५	उजांगाड केदार आवि	१०० घरधुरी
६	विजयपुर मावि	२०० घरधुरी
७	दुर्गा मावि	५० घरधुरी
८	जगदम्बा मावि	१५० घरधुरी
९	मणिलेक मावि	५०० घरधुरी
१०	वडा कार्यालय	१०० घरधुरी
११	कमलपुर मावि	५० घरधुरी
१२	विशालपुर मावि	५० घरधुरी

४.३. थप आवश्यकता र अनुमानित लागत

विपद् प्रतिकार्यका लागि विषयगत क्षेत्रहरूलाई थप आवश्यक स्रोत, साधन/उपकरणको विवरण तलका तालिकाहरूमा समावेश गरिएको छ ।

(क) समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र अन्तर्गत स्रोत, साधनको थप आवश्यकता तथा लागत

क्र.सं.	स्रोत, साधन/उपकरण	थप आवश्यकता	अनुमानित लागत
१	दमकल (आवश्यक औजार सेट सहित)	१	बजार दररेट अनुसार

२	जिप	१	बजार दररेट अनुसार
३	लाइफ ज्याकेट	१०	बजार दररेट अनुसार
४	डोरी	१०० मिटर	बजार दररेट अनुसार
५	शव वाहन	१	बजार दररेट अनुसार
६	एम्बुलेन्स	१	बजार दररेट अनुसार
७	स्ट्रेचर	२०	बजार दररेट अनुसार
८	ईन्धनबाट चल्ने ज्याक ह्याम्मर,	२	बजार दररेट अनुसार
९	आरि	४	बजार दररेट अनुसार

नोटः आवश्यक सामग्रीको आवश्यकता सम्बन्धी थप जानकारी प्राप्त भएपछि अद्यावधिक गरिने छ ।

(ख) खाद्य तथा कृषिक्षेत्र अन्तर्गत स्रोत, साधनको थप आवश्यकता तथा लागत

क्र.सं.	सामग्री	थप आवश्यकता	अनुमानित लागत
१	चामल	५० परिवार पुग्ने गरी	बजार दररेट अनुसार
२	दाल	५० परिवार पुग्ने गरी	बजार दररेट अनुसार
३	तेल	५० परिवार पुग्ने गरी	बजार दररेट अनुसार
४	नुन	५० परिवार पुग्ने गरी	बजार दररेट अनुसार
५	चिउरा, दालमोठ	५० परिवार पुग्ने गरी	बजार दररेट अनुसार
६	बच्चा र गर्भवती महिलाको लागि पोषणयुक्त खानाको व्यवस्था	५० परिवार पुग्ने गरी	बजार दररेट अनुसार

नोटः आवश्यक सामग्रीको आवश्यकता सम्बन्धी थप जानकारी प्राप्त भएपछि अद्यावधिक गरिने छ ।

(ग) स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र अन्तर्गत स्रोत, साधनको थप आवश्यकता तथा लागत

क्र.सं.	स्रोत, साधन/उपकरण	थप आवश्यकता	अनुमानित लागत
२	एम्बुलेन्स	१	बजार दररेट अनुसार

नोटः आवश्यक सामग्रीको परिमाण वा संख्या विषयगतक्षेत्रको बैठकबाट अद्यावधिक गरिने छ ।

(घ) खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्र स्रोत, साधनको थप आवश्यकता र लागत

क्र.सं.	स्रोत, साधन/उपकरण	थप आवश्यकता	अनुमानित लागत
१	खानेपानी ट्याङ्की ५०० लिटर	१५ थान	बजार दररेट अनुसार
२	ईन्धनबाट चल्ने आरा/ह्याक्स	१२ थान	बजार दररेट अनुसार
३	गैंति	५० थान	बजार दररेट अनुसार

४	सरसफाईका सामानहरू(Hygeine kit)	१०० सेट	बजार दररेट अनुसार
५	खानेपानी शुद्धीकरणको औषधि	१०० सेट	बजार दररेट अनुसार

नोट: आवश्यक सामग्रीको आवश्यकता सम्बन्धी थप जानकारी प्राप्त भएपछि अद्यावधिक गरिने छ ।

(ङ) आपतकालीन् आश्रय र गैर-खाद्य क्षेत्र अन्तर्गत स्रोत साधनको थप आवश्यकता र लागत

क्र.सं.	स्रोत, साधन/उपकरण	थप आवश्यकता	अनुमानित लागत
१	त्रिपाल	१०० थान	बजार दररेट अनुसार
२	न्यानो कपडा, कम्बल	१०० सेट	बजार दररेट अनुसार
३	म्याट्रेस	१५० थान	बजार दररेट अनुसार
४	गैर-खाद्य सामग्री (भाँडा, कपडा) सेट	१०० सेट	बजार दररेट अनुसार

नोट: आवश्यक सामग्रीको परिमाण वा संख्या विषयगतक्षेत्रको बैठकबाट अद्यावधिक गरिने छ ।

(च) संरक्षणतथा सुरक्षा क्षेत्र अन्तर्गत स्रोत, साधनको थप आवश्यकता तथा लागत

क्र.सं.	स्रोत, साधन/उपकरण	थप आवश्यकता	अनुमानित लागत
१	डिग्निटी किट	१०० सेट	बजार दररेट अनुसार
२	व्हिल चियर	१० थान	बजार दररेट अनुसार
३	स्ट्रेचर	२० थान	बजार दररेट अनुसार
४	महिला, गर्भवती महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, ज्येष्ठ नागरीकको संरक्षण गर्ने उपाय सहितको पुस्तिका तयार गर्ने ।	१०० थान	बजार दररेट अनुसार

नोट: आवश्यक सामग्रीको परिमाण वा संख्या विषयगतक्षेत्रको बैठकबाट अद्यावधिक गरिने छ।

(छ) आपातकालीन शिक्षा क्षेत्र अन्तर्गत स्रोत, साधनको थप आवश्यकता तथा लागत

क्र.सं.	स्रोत, साधन/उपकरण	थप आवश्यकता	अनुमानित लागत
१	स्टेसनरी	आवश्यकता बमोजिम	बजार दररेट अनुसार
२	शैक्षिक सामग्री	”	बजार दररेट अनुसार
३	शिक्षण सम्बन्धी भौतिक सामग्रीहरू	”	बजार दररेट अनुसार

नोट: आवश्यक सामग्रीको परिमाण वा संख्या विषयगतक्षेत्रको बैठकबाट अद्यावधिक गरिने छ ।

(ज) शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्र अन्तर्गत स्रोत, साधनको थप आवश्यकता तथा लागत

क्र.सं.	स्रोत, साधन/उपकरण	थप आवश्यकता	अनुमानित लागत
१	विपद्को प्रकृतिको आधारमा सरसामानहरूको प्रबन्ध गर्ने ।		

नोट: आवश्यक सामग्रीको परिमाण वा संख्या विषयगतक्षेत्रको बैठकबाट अद्यावधिक गरिने छ ।

परिच्छेद ५
विविध

५.१ आर्थिक श्रोत र उपलब्ध हुने विधि

विपद् व्यवस्थापनमा आइपर्ने खर्चहरूका लागि नगरपालिका मा विपद् व्यवस्थापन कोष स्थापना गरिएको छ। विषयगतक्षेत्रहरूले विपद् पूर्वतयारी र प्रतिकार्यका लागि पेश गरेको योजना स्वीकृत भएपछि नगर विपद् व्यवस्थापन समिति मार्फत बजेट रकम माग गर्नेछन्।

योजना कार्यान्वयन गर्न नगरको वार्षिक बजेट वा भएको वा हुने विपद् व्यवस्थापन कोषबाट वडाको हकमा सम्बन्धीत वडा कार्यालय मार्फत् र नगरस्तरीय विषयगत कार्यसमूहको हकमा सम्बन्धीत संयोजक निकाय, कार्यालय मार्फत् विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि रकम उपलब्ध गराइनेछ।

नगरपालिकाको क्षमताले नभ्याउने कामको लागि जिल्ला प्रशासन कार्यालय बैतडी सुदूर-पश्चिम प्रदेश सरकार तथा संघीय सरकारसँग अनुरोध गरिनेछ। साथै भएको विपद् व्यवस्थापन कोष बृद्धिका लागि विभिन्न मानवीय सहायता कार्यमा संलग्न निकाय तथा संघ संस्थाहरूसँग सहकार्य गरी सहयोग आदानप्रदान गरिनेछ।

५.२ विपद्को समयमा राहत सहयोग प्रदान गर्ने मापदण्ड

स्फेयर मापदण्ड बमोजिमको खाद्यकिट (kit)

क्रं. सं.	विवरण	मापदण्ड	कैफियत
१	चामल	प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ४२० ग्राम,	विस्थापितलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखिने छ
२	दाल	प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ६० ग्राम	
३	वनस्पति तेल	प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ३० मि.लि.	
४	नुन	प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ५ ग्राम	

स्फेयर मापदण्ड बमोजिमको गैरखाद्य किट (kit)

क्रं. सं.	विवरण	मापदण्ड	कैफियत
१	आपतकालीन आबास	औसतमा एक व्यक्तिका लागि ३.५-४.५ वर्ग मिटरको छाना भएको क्षेत्र औसतमा ५ सदस्यहरूको एक परिवारका लागि कम्तीमा पनि ४५ मिटरको डोरी सहितको प्लासिटक सिट र सहायता सामग्री	
२	कम्बल	परिवारका सवै सदस्यहरुलाई पुग्ने गरी	
३	लुगा कपडा	दुई वर्ष सम्मका बालबालिकाका लागि कम्तीमा पनि एक पूरा	
		महिला, पुरुष, बालबालिका, युवाहरूको लागि कम्तीमा पनि	

गैरखाद्य सामग्री विवरण/परिमाण - प्रति घरपरिवार (६ जना)

क.स.	सामग्रीका नाम	थान/मिटर	विवरण
१	कम्बल	२ थान	५० प्रतिशत उनी (उलन)
२	त्रिपाल	१ थान	१२ फिट चौडाई १८ फिट लम्बाइ/५ केजी
३	भाडाकुँडा	१ सेट	१. ठूलो डेक्ची १ वटा २. सानो डेक्ची १ ३. कराई १ ४. थाली ३ ५. कप २ ६. डाडू १ ७. पनियो १ ८. गिलास २
४	प्लासिटक बाल्टी	१	१५ लिटरको ढक्कन सहित वा जर्किन
५	मग	१	१ लिटरको
६	प्याक गर्ने व्याग (बोरी)	१	प्लास्टिक
७	जिन कपडा	५ मीटर	कालो वा निलो
८	छिट कपडा	५ मीटर	कालो वा निलो
९	पाप्लिन कपडा	६ मीटर	कुनै पनि रंग
१०	पिन्ट भएको जनाना धोती	२	कुनै पनि रंग
११	मर्दाना धोती वा लुंगी	१ थान	कुनै पनि रंग
१२	कालो प्लास्टिक	१ थान	१० फिट चौडाइ र १२ फिट लम्बाइ

वाल केन्द्रित सामग्रीहरुको विवरण

क.सं.	सामग्रीहरुको नाम	न्यूनतम परिमाण	क.सं.	सामग्रीहरुको नाम	न्यूनतम परिमाण
१.	बेवीकम्मल	१ थान	४	डिटोल सावुन	१ वटा
२.	रंगीन फलाटीन कपडा	१.५ मीटर	५.	कचौरा र चम्चा	१ सेट
३.	भोटो, सुरुवाल बेवीक्याप	१ सेट	६	बेबी मोजा	२ जोर

स्फेयर मापदण्ड बमोजिमको किट (Kit)

स्वास्थ्य सरसफाई सामग्री	अतिरिक्त सामग्री
१० - २० लि. पानी बोक्ने भाडा प्रति घरधुरी १ १० - २० लि. पानी संचय गर्ने भाडा प्रति घरधुरी १ नुहाउने साबुन प्रतिव्यक्ति प्रति महिना २५० ग्राम लुगाधुने सावुन प्रतिव्यक्ति प्रति महिना २०० ग्राम महिनाबारी भएको समयमा प्रयोग गर्ने कपडा	दंतमन्जन - ७५/१०० ग्राम दंत ब्रस - १ सेम्पु २५० मी.लि. जिउमा लगाउने तेल/लोसन २५० मि.लि. प्रति वच्चा २ वर्षसम्म

क.स.	सामग्रीका नाम	थान/मिटर	विवरण
			दाह्री काट्ने ब्लेड/मेसिन महिलाका लागि भित्री कपडा काइयो, नेल कटर
पानीको परिमाण			धारा
२.५ - ३ लिटर प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन - खान र पिउन २ - ६ लिटर प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन - सामान्य सरसफाईका लागि ३ - ६ लिटर प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन - खाना पकाउन ७.५ - १५ लिटर प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन सामान्य आवश्यकता			अपांङ्गता मैत्री वातावरण, प्रकोप मैत्री प्रतिधारा २५० व्यक्ति प्रतिहातेकल ५०० व्यक्ति प्रतिइनार ४०० व्यक्ति पानी सकलनका लागि हिड्ने दुरी ५०० मिटर पानी सकलनका लागि पर्खिन समय ३० मिनेट
शौचालय			
पानीको स्रोतभन्दा टाढा ३० मिटर पानीको सतहभन्दा १.५ मि. माथि २० जनालाई - १ शौचालय			घरभन्दा ५० मि.भन्दा टाढा हुनु हुदैन । महिला पुरुषलाई भिन्ना भिन्नै (३:१)

स्फेयर मापदण्ड बमोजिम पोषणयुक्त खाना

क.स.	खाद्य सामग्री	ग्राम	कैफियत
१.	अन्न	४००	२,१०० किलो क्यालोरी प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन १० % प्रोटिनबाट १७ % चिल्लो पदार्थबाट पर्याप्त सूक्ष्म पोषण
२.	दाल, गेडागुडी	६०	
३.	तेल	२५	
४	पोषण पिठो	५०	
५.	चिनी	१५	
६.	आयो नुन	५	
७.	हरियो ताजा तरकारी, फलफूल	-	
८.	आवश्यक मसला	-	
	प्रतिदिन कुल तौल (ग्राममा)	५५५	
	शक्ति किलो क्यालोरी	२११३	

५.३ अन्य निकायहरूसँगको समन्वय र सहकार्य
विपद्को समयमा मेलौली नगरपालिका ले छिमेकी पालिकाहरूसँग सहयोग आदानप्रदान गर्नेछ ।

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिका साथै विभिन्न निकायसँगको सहयोग र समन्वयलाई थप मजबुत गरिनेछ । जिल्ला आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रसँग विपद् सम्बन्धी सूचना आदानप्रदान हुने गर्दछ ।

५.३ अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाइ योजना

५.३.१. लक्ष्य र सूचकहरू

यस नगरपालिका मा विपद्बाट प्रभावित हुने परिवारहरू, मृत्यु, घाइते तथा आर्थिक क्षतिको अवस्था र न्यूनीकरण गर्ने लक्ष्य समेटिएको छ ।

क्र.सं.	सूचक	आधार रेखा	लक्ष्य
१.	**नगरमा विपद्बाट हुने मानव मृत्युदर कम भएको हुनेछ**		
१.१	विपद्बाट मृत्यु हुनेको वार्षिक औसत संख्या (सडक दुर्घटना बाहेक)	१४	०
१.२	सडक दुर्घटनाबाट मृत्यु हुनेको वार्षिक औसत संख्या	५	०
२.	**न.पा. स्तरमा विपद्बाट प्रभावित व्यक्तिहरूको संख्या उल्लेख्य मात्रामा कम भएको हुनेछ**		
२.१	विपद्बाट प्रत्यक्ष प्रभावित हुने परिवारहरूको वार्षिक औसत संख्या	१००	०
२.२	विपद्बाट घाइते हुने व्यक्तिहरूको वार्षिक औसत संख्या	१०	०
२.३	सडक दुर्घटनाबाट घाइते हुने व्यक्तिहरूको वार्षिक औसत संख्या	१५	०
२.४	विपद्बाट क्षति हुने घरहरूको वार्षिक औसत संख्या	५०	०
३.	न.पा. स्तरमा कूल गार्हस्थ्य उत्पादनमा विपद्को कारण हुने वार्षिक औसत प्रत्यक्ष आर्थिक क्षति	लाख	हजार
४.	बहु-प्रकोप पूर्वसूचना प्रणाली र विपद् जोखिम सूचना तथा आँकलनको उपलब्धता र पहुँचमा उल्लेख्य बृद्धि गर्ने प्रतिशत	५०	१००
४.१	कूल क्षेत्रफलको अनुपातमा बहु-प्रकोप अनुगमन तथा पूर्वसूचना प्रणाली स्थापना र सञ्चालन भएको क्षेत्रफलको प्रतिशत	३३	७५
४.२	विपद् प्रभावित क्षेत्रको जनसंख्याको अनुपातमा स्थानीय वा राष्ट्रिय सूचना प्रणाली मार्फत पूर्वसूचना प्राप्त गर्ने जनसंख्याको प्रतिशत	४०	९०
४.३	विपद् जोखिमयुक्त क्षेत्रहरूमा पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी कार्यविधि लागू भएका वडाहरूको प्रतिशत	३०	१००

५.३.२ अनुगमन, मूल्याङ्कन र परिमार्जन

योजना कार्यान्वयनको नियमित अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्न नगरपालिका मा अधिकार प्राप्त अनुगमन समिति गठन हुने अपेक्षा गरिएको छ। उक्त समितिको स्पष्ट कार्यक्षेत्र र कार्यसूची हुनेछ।

साथै, योजना कार्यान्वयनको उपलब्धि र आवधिक प्रगति मूल्याङ्कन गरी प्राप्त सुझाव अनुसार योजनाको परिमार्जन गरिनेछ।

यस योजनाको पूनरावलोकन तथा पृष्ठपोषण सङ्कलन तलको तालिका बमोजिम हुनेछ।

पुनरावलोकन गरिने अवधि	जिम्मेवार निकाय	गर्नुपर्ने मुख्य कार्य	समय
हरेक वर्ष बैशाख महिना	नगर विपद् व्यवस्थापन समिति	योजना कार्यान्वयनको समीक्षा बैठक	महिनाको अन्तिम हप्ता
हरेक वर्ष मंसिर महिना	नगर विपद् व्यवस्थापन समिति	योजना कार्यान्वयनको समीक्षा बैठक	महिनाको अन्तिम हप्ता

५.३.३ क्षमता विकास रणनीति र क्रियाकलापहरू:

१) विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नका लागि दक्ष व्यक्ति तथा संस्थाहरूको सहयोगमा देहायका क्रियाकलापहरू गरिनेछ।

२) विषयगत क्षेत्रहरूलाई उक्त क्षेत्रसँग सम्बन्धीत आवश्यक अभिमुखिकरण, तालिम, अभ्यास गर्ने।

३) वडास्तरका विपद् व्यवस्थापन समितिलाई विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम प्रदान गर्ने।

४) नगर विपद् व्यवस्थापन कोषलाई प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन गर्ने।

५) विपद् प्रभावित स्थानमा रहेका विद्यालयहरू र स्थानीय स्वयंसेवकहरूलाई विपद् प्रतिकार्य सम्बन्धी तालिम प्रदान गर्न विषयगत क्षेत्रको क्षमता विकास गर्ने।

६) बन्दोबस्तीका सामान तथा औजारहरू व्यवस्थापनका लागि विषयगत क्षेत्रहरूको क्षमता विकास गर्ने

७) ढुंगा, बालुवा निकाल्नको लागि वातावरणीय प्रभाव मूल्याङंकन गरि खोलालाई असर नपर्ने गरि ढुंगा, बालुवा गिटी, निकालेर खोला वरपरको क्षेत्रमा स्थानीय रैथाने जातका विरुवा (बाँस, निगालो, अम्रिसो, काँस) हरु रोप्ने कार्य गर्ने।

८) महत्वपूर्ण टेलिफोन नम्बरहरु राख्ने।

९) जंगली जनावरबाट जोगिनको लागि काँडेतार, (जाली) को ६ फिटको अग्लो घेराबार लगाएर खेतवाली जोगाउने र त्यस क्षेत्रमा बत्तिको व्यवस्थापन गर्ने गरी योजना बनाउने।

१०) सामुदायिक वनसँग सहकार्य गरि अग्नी रेखा निर्माण गर्ने। वडामा रहेका खुला स्थान खेलमैदान, विद्यालय चौर) हरुको पहिचान गरी सुरक्षित स्थानकृ रुपमा प्रयाग गर्ने गरी व्यवस्थापन गर्ने

११) वडा स्तरिय विपद् व्यवस्थापन समिति लाई विपद्को समयमा परिचालन गरि विभिन्न संघसंस्थाहरु सँग समन्वय सहकार्य गर्ने गरि जनचतेनामूलक कार्यक्रम गर्ने ।

१२) विपद् पूर्वतयारीका कृत्रिम घटना अभ्यास , अपांग मैत्ती र बालमैत्री संरचना निर्माणमा गर्ने ।

१३) पूर्व सुचना प्रणालीलाई स्थानीय तह, जिल्ला हुदै राष्ट्रिय आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्रसँग जोड्ने ।

१४) स्थानीय युवाहरुको विभिन्न कार्यदल जस्तै प्रा उ कार्यदल, खोज तथा उद्धार र आवश्यकता पहिचान कार्यदल गठन गरि क्षमता अभिवृद्धि गरि परिचानल गर्ने ।

१५) भवन आचार संहिता कार्यान्वयन गर्नको लागि पहल गर्ने ।

१६) जिवीकोपार्जन सम्बन्धी कार्यक्रमलाई बढि प्राथमकिता दिने।

१७) सडकको किनारमा वृक्षारोपण गर्ने र खोलाको किनारमा जैविक तटबन्ध निर्माण गरि खोला नियन्त्रण गर्ने ।

१८) पहिरोको जोखिम कम गर्न टेवा पर्खाल,जैविक तटबन्ध निर्मा निर्माण गर्ने ।

१९) आपतकालिन अवस्थामा छिटो छरितो प्रभावकारी प्रतिकार्य गर्नको लागि कोष व्यवस्थापन निर्देशिका निर्माण गरि वडास्तरिय विपद् व्यवस्थापन समितीमा पनि कोष राख्ने व्यवस्था मिलाउने ।

२०) स्थानिय स्तरको पाठ्यक्रम निर्माण गर्दा विपद व्यवस्थापनका सम्बन्धी विषय समाबेश गरि पठनपाठन र अभ्यास गराउने ।

२१) पुराना विद्यालय र स्वास्थ्य चौकी भवनहरुको विश्लेषण गरि सबलीकरण गर्ने र कमजोर भवनहरुलाइ विस्थापित गर्ने ।

२२) घरहरु बनाउदा मौलिक प्रविधीको प्रयोग गरि बनाउने ।

२३) पानीका स्रोतहरु सुक्न नदिनका लागी जैविक पोखरीहरु निर्माण गर्ने ।

२४) स्थानिय आपतकालिन कार्य संचालन केन्द्रको प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गर्ने ।

२५) भू-उपयोग योजना बनाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गर्ने ।

२६) विकास निर्माणका कियाकलापहरु गर्दा विपद जोखिम न्यूनीकरणलाई मूल प्रवाहकीरण गर्ने ।

अनुसूचीहरू

अनुसूची १ निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरुको विवरण

क.सं.	नाम, थर	पद	सम्पर्क न.
१	श्री भीम बहादुर चन्द	नगर प्रमुख	९८४८८९१५४०
२	श्री पार्वती बोहरा (विष्ट)	उप प्रमुख	९८४८८९८०१२
४	शरद सिहं नेगी	वडाध्यक्ष वडा नं १	९८६८७१०७३०
५	कृष्ण दत्त भट्ट	वडाध्यक्ष वडा नं २	९८४८८८३९८७
६	गगन सिहं भाट	वडाध्यक्ष वडा नं ३	९८४८८९०६६१
७	हर्क बहादुर चन्द	वडाध्यक्ष वडा नं ४	९८४७५९७२९१
८	भरत सिहं पुजारा	वडाध्यक्ष वडा नं ५	९८४८८५३२२५
९	तारा दत्त भट्ट	वडाध्यक्ष वडा नं ६	९८४८७९३८३८
१०	राम चन्द भट्ट	वडाध्यक्ष वडा नं ७	९८६१७८५६८४
११	तपेन्द्र सिहं विष्ट	वडाध्यक्ष वडा नं ८	९८४४३५१६८५
१२	लोक राज विष्ट	वडाध्यक्ष वडा नं ९	९८६५७४२५५९

अनुसूची २. नगर विपद् व्यवस्थापन समिति

क. सं.	नम	पद	सम्पर्क नम्बर
१	श्री भीम बहादुर चन्द	नगर प्रमुख	९८४८८९१५४०
२	श्री पार्वती बोहरा (विष्ट)	उप प्रमुख	९८४८८९८०१२
३.	सपना कार्की प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	प्रतिनिधि	
४.	वडा नं.१ अध्यक्ष श्री शरद सिहं नेगी	प्रतिनिधि	९८६८७१०७३०
५.	वडा नं.२ अध्यक्ष श्री कृष्ण दत्त भट्ट	प्रतिनिधि	९८४८८८३९८७
६.	वडा नं.३ अध्यक्ष श्री गगन सिहं भाट	प्रतिनिधि	९८४८८९०६६१
७.	वडा नं.४ अध्यक्ष श्री हर्क बहादुर चन्द	प्रतिनिधि	९८४७५९७२९१
८.	वडा नं.५ अध्यक्ष श्री भरत सिहं पुजारा	प्रतिनिधि	९८४८८५३२२५
९.	वडा नं.६ अध्यक्ष श्री तारा दत्त भट्ट	प्रतिनिधि	९८४८७९३८३८
१०.	वडा नं.७ अध्यक्ष श्री राम चन्द भट्ट	प्रतिनिधि	९८६१७८५६८४

११.	वडा नं.८ अध्यक्ष श्री तपेन्द्र सिहं विष्ट	प्रतिनिधि	९८४४३५१६८५
१२.	वडा नं.९ अध्यक्ष श्री लोक राज विष्ट	प्रतिनिधि	९८६५७४२५५९
१३.	श्री इ.प्र. कार्यालय	प्रतिनिधि	
१४.	रेडक्रस उपशाखा	प्रतिनिधि	

अनुसूची ३. वडा विपद् व्यवस्थापन समितिको बिवरण मेलौली नगरपालिका वडा नं १

क.स	नामथर	ठेगाना	पद्	सम्पर्क नम्बर
१	सरद सिंह नेगि	मेलौली १	अध्यक्ष	९८६४३०४२३७
२	डब्बल सिंह नायक	मेलौली १	सदस्य	९८६६५१३९५०
३	राजेन्द्र सिंश बिष्ट	मेलौली १	सदस्य	९८६१३१६२८८
४	दुरा नायक	मेलौली १	सदस्य	९८४८७९३१८०
५	द्यौपति दयाल	मेलौली १	सदस्य	९८४८७८२५९४
६	केशब सिंह नायक	मेलौली १	सदस्य	९८४८७६०४२९
७	इश्वरी सिंह नायक	मेलौली १	सदस्य	
८	जयदेब सिंह नेगि	मेलौली १	सदस्य	९८६९९७२५६५
९	प्रहरी चौकी प्रतिनिधी	मेलौली १	सदस्य	९८६८४६३४४५
१०	रेडक्रस प्रतिनिधी	मेलौली १	सदस्य	९८६८४९६४८१
११	सुनिता नेगि	मेलौली १	सदस्य	
१२	हरि सिंह नेगि	मेलौली १	सदस्य	९८४५१९६७४९
१३	प्रताप चन्द	मेलौली १	सदस्य	९८४८८९८२३५
१४	राज सिंह नेगि	मेलौली १	सदस्य	९८६६५११३५५
१५	सुमित्रम नायक	मेलौली १	सदस्य सचिब	९८४८८५२७४७

वडा विपद् व्यवस्थापन समितिको बिवरण मेलौली नगरपालिका वडा नं २

क.स	नामथर	ठेगाना	पद्	सम्पर्क नम्बर
१	कृष्ण दत्त भट्ट	मेलौली २	अध्यक्ष	९८४८८८३९८७
२	चन्द्रकान्त जोशी	मेलौली २	सदस्य	९८४८९००२१९
३	धना चन्द	मेलौली २	सदस्य	९८६५७५५७३०
४	सरस्वती ओड	मेलौली २	सदस्य	९८६८८६८९४७
५	केशब दत्त भट्ट	मेलौली २	सदस्य	९८६३०९१६८६
६	टंक प्रसाद बाग	मेलौली २	सदस्य	९८४८८७४३५५
७	दिलिप सिहं धामी	प्रहरी प्रतिनिधी	सदस्य	९८६९४८४२८५
८	लोकराज जोशी	मेलौली २	सदस्य	९८६५७६७९७१
९	हिरा चन्द	मेलौली २	सदस्य	९८६५७६७९७१
१०	धना ओड	मेलौली २	सदस्य	९८६८७५८२६३
११	लछिराम ओड	मेलौली २	सदस्य	९८६०८२६०३६
१२	श्याम दत्त भट्ट	मेलौली २	सदस्य	९८६३३६४७७३
१३	प्रमानन्द भट्ट	मेलौली २	सदस्य	९७४९९६९२०३
१४	गोबिन्द प्रशाद पाण्डेय	मेलौली २	सदस्य	९८४८८५८६००
१५	भान बहादुर चन्द	मेलौली २	सदस्य सचिब	९८४८८५२५५०

वडा विपद् व्यवस्थापन समितिको बिवरण मेलौली नगरपालिका वडा नं ३

क्र.स	नामथर	ठेगाना	पद्	सम्पर्क नम्बर
१	गगन सिंह भाट	मेलौली ३	अध्यक्ष	९८४८८९०६६१
२	कृष्ण सिंह ठगुन्ना	मेलौली ३	सदस्य	९८४८८९९४२२
३	शेर बहादुर चन्द	मेलौली ३	सदस्य	९८४८२३३२८०
४	माया भाट ठगुन्ना	मेलौली ३	सदस्य	९८६४२५०१०८
५	मानमती कामी	मेलौली ३	सदस्य	९८६५८९५३२९
६	अनिता चन्द	मेलौली ३	सदस्य सचिब	९८६२४८६६७५
७	भरत बहादुर चन्द	मेलौली ३	सदस्य	९८४८९८६४९१
८	लाल दत्त ओझा	मेलौली ३	सदस्य	९८४८८४८१८६
९	बबिता चन्द	मेलौली ३	सदस्य	९७४२३८७७८१
१०	डम्बर राम लुहार	मेलौली ३	सदस्य	९८१०२६२५४२
११	इश्वर सिंह क्षेत्रि	मेलौली ३	सदस्य	९८४८८७४१००
१२	जनक बहादुर चन्द	मेलौली ३	सदस्य	९८४३३४५५२२
१३	बसन्त चन्द	मेलौली ३	सदस्य	९८६०५७९६५८
१४	राजेश बहादुर चन्द	मेलौली ३	सदस्य	९८६५७७३०९०
१५	रामेश्वरी ठकुराठी	मेलौली ३	सदस्य	९८६८५५४२९०

वडा विपद् व्यवस्थापन समितिको बिवरण मेलौली नगरपालिका वडा नं ४

क्र.स	नामथर	ठेगाना	पद्	सम्पर्क नम्बर
१	हर्क बहादुर चन्द	मेलौली ४	अध्यक्ष	९७६९९०६०९०
२	संखर सिह भाट	मेलौली ४	सदस्य	९८६८४७३३१२
३	कस्तुरा भण्डारी	मेलौली ४	सदस्य	९८६८८९४७०२
४	अर्जुन चन्द	मेलौली ४	सदस्य	९८६५९२१५७८
५	झापु औजी	मेलौली ४	सदस्य	९७४८८७८४००
६	नेपाल प्रहरी प्रतिनिधी	मेलौली ४	सदस्य	९८६५९६२७२५
७	गंगा औजी	मेलौली ४	सदस्य	९८४२२४८८६९
८	लोकेन्द्र बहादुर चन्द	मेलौली ४	सदस्य	९८६१४९४२८६
९	अन्जु बोहोरा	मेलौली ४	सदस्य	९८६८५६९५४२
१०	गगन सिंह भण्डारी	मेलौली ४	सदस्य	
११	मदन चन्द	मेलौली ४	सदस्य	९८६४६०५३६७
१२	शुत्र बहादुर चन्द	मेलौली ४	सदस्य	९८४२२०३११२
१३	ने.रेसो प्रतिनिधी	मेलौली ४	सदस्य	९८४८७३०१४६
१४	सिता चन्द	मेलौली ४	सदस्य	
१५	गौरी चन्द	मेलौली ४	सदस्य सचिब	९८४८८१६११३

वडा विपद् व्यवस्थापन समितिको बिवरण मेलौली नगरपालिका वडा नं ५

क.स	नामथर	ठेगाना	पद्	सम्पर्क नम्बर
१	भरत सिंह पुजारा	मेलौली ५	अध्यक्ष	९७६६५८०८३७
२	गौरब सिंह साउद	मेलौली ५	सदस्य	९७६५४४०४१८
३	नन्दा ओझा	मेलौली ५	सदस्य	९७४९३१७९३१
४	प्रेम बहादर् चन्द	मेलौली ५	सदस्य	९८६५७७४८८७
५	कमला सार्की	मेलौली ५	सदस्य	९८४२२०३०९३
६	लोकराज जोशी	मेलौली ५	सदस्य सचिब	९८४८८४१६०३
७	लक्ष्मी पुजारा	मेलौली ५	सदस्य	
८	देबु पार्की	मेलौली ५	सदस्य	
९	लक्ष्मण दत्त पन्त	मेलौली ५	सदस्य	
१०	सुरेन्द्र सिंह पुजारा	मेलौली ५	सदस्य	
११	केशब दत्त जोशी	मेलौली ५	सदस्य	
१२	राजेन्द्र सिंह साउद	मेलौली ५	सदस्य	
१३	कृष्ण बहादुर चन्द	मेलौली ५	सदस्य	
१४	भना भट्ट	मेलौली ५	सदस्य	
१५	रेडक्रस प्रतिनिधी	मेलौली ५	सदस्य	

वडा विपद् व्यवस्थापन समितिको बिवरण मेलौली नगरपालिका वडा नं ६

क.स	नामथर	ठेगाना	पद्	सम्पर्क नम्बर
१	तारा दत्त भट्ट	मेलौली ६	अध्यक्ष	९८४८७९३८३८
२	सुके लुहार	मेलौली ६	सदस्य	९७६८४८६१४८
३	सरुदेबि लुहार	मेलौली ६	सदस्य	९८६६६५४१३३
४	भानदेब भट्ट	मेलौली ६	सदस्य	९८४५७४२८४०
५	निर्मला भट्ट	मेलौली ६	सदस्य	९८६५५३५६८०
६	निर्मला पाठक	मेलौली ६	सदस्य सचिब	९८६५७७३२९५
७	गोपाल दत्त भट्ट	मेलौली ६	सदस्य	९८६८७१८०७१
८	गोपाल दत्त भट्ट	मेलौली ६	सदस्य	९८४३०६७०५८
९	जमुना पोखरेल	मेलौली ६	सदस्य	९७६९८९७४३९
१०	केदारी राम पोखरेल	मेलौली ६	सदस्य	
११	शंकर दत्त भट्ट	मेलौली ६	सदस्य	
१२	खेमराज भट्ट	मेलौली ६	सदस्य	९८४२८८१५३९
१३	जन्तरा कुमारी भट्ट	मेलौली ६	सदस्य	९८४८८५७२१२
१४	बिमला भट्ट	मेलौली ६	सदस्य	९८४२२५८८१९
१५	नारायण भट्ट	मेलौली ६	सदस्य	९८४७५९७६८८
१६	रेडक्रस प्रतिनिधी	मेलौली ६	सदस्य	

वडा विपद् व्यवस्थापन समितिको बिवरण मेलौली नगरपालिका वडा नं ७

क.स	नामथर	ठेगाना	पद्	सम्पर्क नम्बर
१	रामचन्द्र भट्ट	मेलौली ७	अध्यक्ष	९८६१७८५६८४
२	लोकमणि भट्ट	मेलौली ७	सदस्य	९८४८७३०२७२
३	खगेन्द्र ओझा	मेलौली ७	सदस्य	९८४८७२५७६८
४	पार्वती ओझा	मेलौली ७	सदस्य	९८६५७०२९४९
५	गिता दयाल	मेलौली ७	सदस्य	९८४९८१२३८७
६	नेपाल प्रहरी प्रतिनिधी	मेलौली ७	सदस्य	९८५८७७६८८८
७	मुकेश दयाल	मेलौली ७	सदस्य	९८४८७३९४३७
८	ललित पन्त	मेलौली ७	सदस्य	९८४८७०६३५४
९	मेलौली उपशाखा प्रतिनिधी	मेलौली ७	सदस्य	९८४८७३०१४६
१०	रण बहादुर चन्द	मेलौली ७	सदस्य	९८४८७७४५१६
११	हर्क बहादुर चन्द	मेलौली ७	सदस्य	९८६९५०५६४८
१२	लक्ष्मी कार्की	मेलौली ७	सदस्य	९८४१५५१३१६
१३	कृष्ण राम सार्की	मेलौली ७	सदस्य	९८६५८४४६४८
१४	रमिता चन्द	मेलौली ७	सदस्य	९८६४२९४७०५
१५	नाराण दत्त ओझा	मेलौली ७	सदस्य	९८६५९०८८६२
१६	सिता राना	मेलौली ७	सदस्य	
१७	राज बहादुर चन्द	मेलौली ७	सदस्य सचिब	९८४२२५९००३

वडा विपद् व्यवस्थापन समितिको बिवरण मेलौली नगरपालिका वडा नं ८

क.स	नामथर	ठेगाना	पद्	सम्पर्क नम्बर
१	तपेन्द्र सिंह बिस्ट	मेलौली ८	अध्यक्ष	९८४४३५१६८५
२	सरेुन्द्र दत्त भट्ट	मेलौली ८	सदस्य सचिब	
३	शंकर सिंह बिस्ट	मेलौली ८	सदस्य	
४	कृष्ण सिंह बिस्ट	मेलौली ८	सदस्य	
५	बिन्दु भण्डारी बिस्ट	मेलौली ८	सदस्य	
६	भागरथी लुहार	मेलौली ८	सदस्य	
७	दिपक प्रसाद बाग	मेलौली ३	सदस्य	
८	ललिता चन्द	मेलौली ८	सदस्य	
९	बिरेन्द्र सेठ्ठी	मेलौली ८	सदस्य	
१०	भरत सिंह बिस्ट	मेलौली ८	सदस्य	
११	मनद सिंह बिस्ट	मेलौली ८	सदस्य	
१२	सिता बिस्ट	मेलौली ८	सदस्य	
१३	दान सिंह ठगुन्ना	मेलौली ८	सदस्य	
१४	हिरा सुनि	मेलौली ८	सदस्य	
१५	सम्भु सिंह बिस्ट	मेलौली ८	सदस्य सचिब	

वडा विपद् व्यवस्थापन समितिको बिवरण मेलौली नगरपालिका वडा नं ९

क.स	नामथर	ठेगाना	पद्	सम्पर्क नम्बर
१	लोकराज भट्ट	मेलौली ९	अध्यक्ष	९८६५७४२५५९
२	धना तिर्वा बि.क	मेलौली ९	सदस्य	९८६८७०८८३३
३	चेत राम नेपाली	मेलौली ९	सदस्य	९८६८७८१९७१
४	जनक राम भट्ट	मेलौली ९	सदस्य	९८६८८०७७६७
५	पार्वती भट्ट	मेलौली ९	सदस्य	९७४९४४१९२६
६	खडक सिहं बिष्ट	मेलौली ९	सदस्य	
७	खेम राज ओझा	मेलौली ९	सदस्य	
८	गोरख बहादुर चन्द	मेलौली ९	सदस्य	
९	राम दत्त भट्ट	मेलौली ९	सदस्य	
१०	मञ्जु चन्द	मेलौली ९	सदस्य	
११	धौले राम लुहार	मेलौली ९	सदस्य	
१२	परमानन्द भट्ट	मेलौली ९	सदस्य	
१३		मेलौली ९	सदस्य सचिब	

अनुसूची ४. सर्वेक्षण टोलीका सदस्यहरू (विपद् पश्चात् तत्काल परिचालन हुनका लागि)

क.सं.	नम	पद	सम्पर्क नम्बर
१	नगरपालिका	संयोजक	
२	प्रहरी		
३	रेडक्रस		

नोटः ३ जनाको नाम हुनुपर्ने (नगरपालिकाबाट १ जना, रेडक्रसबाट १ जना र नेपाल प्रहरीबाट १ जना)

अनुसूची ५ . नगरपालिकामा संचालित एम्बुलेन्स सेवा

क.सं.	संचालक	ड्राईभर	सम्पर्क नम्बर
१	नगरपालिका	गणेश नेगी	९८६५९८४२०९

अनुसूची ७. सम्भावित प्रकोपबाट प्रभावित हुनसक्ने वडा तथा घरधुरी विवरण

वडा	**संकटासन्न वस्तीको नाम**	**मुख्य मुख्य प्रकोपहरु**
१	हरीचन	आगलागी
	रडमा बसाडी	आगलागी
	देही	आगलागी
	द्धार सैनी	जंगली जनावरको आतँक
	जर्क	जंगली जनावरको आतँक
	बसाडी	जंगली जनावरको आतँक
	देही	जंगली जनावरको आतँक
२	सेली	आगलागी
	दुर्गास्थान	आगलागी
	सलेना	आगलागी
३	लेक	जंगली जनावरको आतँक
	कुचगाड	जंगली जनावरको आतँक
	मलेना	जंगली जनावरको आतँक
	ढडौन	जंगली जनावरको आतँक
	वागगोढ	जंगली जनावरको आतँक
		बाढी, पहिरो
४	तोगी	जंगली जनावरको आतँक
	तिताबौ	जंगली जनावरको आतँक
५	लामालेक	आगलागी
	पेल्या	आगलागी

वडा	संकटासन्न वस्तीको नाम	मुख्य मुख्य प्रकोपहरु
	खलीगाड	आगलागी
६	भैरीनाटा	जंगली जनावरको आतँक
	लामालेक	जंगली जनावरको आतँक
	हतरंगा	जंगली जनावरको आतँक
७	तोल्या	जंगली जनावरको आतँक
	र्मछल्या	जंगली जनावरको आतँक
	काँडा	जंगली जनावरको आतँक
८	खोरोडा	बाढी
	सुर्नया	बाढी
	किनार	बाढी
	खोरोडा	पहिरो
	सुर्नया	पहिरो
	किनार	पहिरो
	सबै टोल	जंगली जनावरको आतँक
९	कोलाडी	बाढी
	काँकडि	बाढी
	मेलथंट	बाढी
	कोलाडी	पहिरो
	काँकडि	पहिरो
	मेलथंट	पहिरो
	असुर रोकडा	जंगली जनावरको आतँक
	पुखैडा	सुख्खा खडेरी

अनुसूची ८

सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समिति, कार्यदल नदी सतहतथा वर्षा मानपकर्ताहरुको विवरण

सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समिति

सि.नं.	समितिको नाम	सदस्य संख्या	ठेगाना	अध्यक्षको नाम	सम्पर्क नं.	आकस्मिक कोष रकम
१	सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समिति		मेलौली नगरपालिका			
२	सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समिति		मेलौली नगरपालिका			
३	सामुदायिक वन विपद् व्यवस्थापन समिति		मेलौली नगरपालिका			
४	सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समिति		मेलौली नगरपालिका			
५	सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समिति		मेलौली न.पा.			

प्राथमिक उपचार कार्यदल

सि.नं.	समितिको नाम	सदस्य संख्या	अध्यक्षको नाम	सम्पर्क नं.	आकस्मिक कोष रकम
१	मेलौली न.पा.				
२	मेलौली न.पा.				
३	मेलौली न.पा.				
४	मेलौली न.पा.				
५	मेलौली न.पा.				

खोज तथा उद्धार कार्यदल

सि.नं.	समितिको नाम	सदस्य संख्या	अध्यक्षको नाम	सम्पर्क नं.	आकस्मिक कोष रकम
१	मेलौली न.पा. ...				
२	मेलौली न.पा.				
३	मेलौली न.पा.				
४	मेलौली न.पा. ...				

५	मेलौली न.पा.				

पूर्व सूचना कार्यदल

सि.नं.	समितिको नाम	सदस्य संख्या	अध्यक्षको नाम	सम्पर्क नं.	आकस्मिक कोष रकम
१	मेलौली न.पा.				
२	मेलौली न.पा.				
३	मेलौली न.पा.				
४	मेलौली न.पा.				
५	मेलौली न.पा.				

अनुसूची ९ प्रतिकार्य सामग्रीहरुको विवरण

नगरपालिकामा रहेका प्रतिकार्य सामग्रीहरुको विवरण;

क्र.स.	सामग्रीको नाम	इकाई	जम्मा परिमाण
१	हाफ जकेट	वटा	१२
२	सेफ्टी हेल्मेट	वटा	१२
३	मास्क	वटा	१२
४	रेन कोट	जोरा	१२
५	सेफ्टी बूट	जोरा	१२
६	ग्लोब	जोरा	१२
७	हेड लैम्प	वटा	६
८	सिट्टी	वटा	१२
९	बैक पैक	वटा	२
१०	मेगफोन	सेट	२
११	हथौरा	वटा	३
१२	तार कटर	वटा	३
१३	टैंक	वटा	२
१४	पिक	वटा	२
१५	सावेल	वटा	४
१६	क्रोबार	वटा	४
१७	पियाबर	वटा	४
१८	उद्धार डोरी	वटा	२

१९	हक सा	वटा	४
२०	प्राथामिक उपचार बक्स	बैग	२
२१	लाईफ जकेट	वटा	८
२२	जोखिम टेप	रोल	२
२३	सुरक्षा भेस्ट	वटा	२
२४	फायर इन्स्तुगेटर	वटा	२
२५	सुरक्षा ग्लास	वटा	१२
२६	ट्रांगुलर पट्टी	वटा	५०
२७	रबर टुब		३
२८	स्टेचर	वटा	२
२९	फुट पम्प	वटा	१
३०	सर्जिकल मास्क	पकेट	२
३०	स्टिल बकेट	वटा	२०

वडामा रहेका प्रतिकार्य सामग्रीहरुको विवरण;

क्र.स.	सामग्रीको नाम	इकाई	जम्मा परिमाण
१	हाफ जकेट	वटा	१०
२	सेफ्टी हेल्मेट	वटा	१२
३	मास्क	वटा	१२
४	रेन कोट	जोरा	१०
५	सेफ्टी बूट	जोरा	१२
६	ग्लोब	जोरा	१२
७	हेड लैम्प	वटा	६
८	सिट्टी	वटा	१२
९	बैक पैक	वटा	१
१०	मेगफोन	सेट	१
११	हथौरा	वटा	४
१२	तार कटर	वटा	२
१३	टैंक	वटा	१
१४	पिक	वटा	२
१५	सावेल	वटा	४
१६	क्रोबार	वटा	२
१७	पियाबर	वटा	२

१८	उद्धार डोरी	वटा	१
१९	हक सा	वटा	२
२०	प्राथामिक उपचार बक्स	बैग	२
२१	लाईफ जकेट	वटा	६
२२	जोखिम टेप	रोल	२
२३	सुरक्षा भेस्ट	वटा	२
२४	फायर इन्स्तुगेटर	वटा	१
२५	सुरक्षा ग्लास	वटा	१२
२६	ट्रांगुलर पट्टी	वटा	३०
२७	स्टेचर	वटा	२
२८	सर्जिकल मास्क	पकेट	२
२९	स्टिल बकेट	वटा	११

समुदायका रहेका प्रतिकार्य सामग्रीहरुको विवरण;

क्र.स.	सामग्रीको नाम	इकाई	जम्मा परिमाण
१	हाफ जकेट	वटा	१०
२	सेफ्टी हेल्मेट	वटा	१२
३	मास्क	वटा	१२
४	रेन कोट	जोरा	१०
५	सेफ्टी बूट	जोरा	१२
६	ग्लोब	जोरा	१२
७	हेड लैम्प	वटा	६
८	सिट्टी	वटा	१२
९	बैक पैक	वटा	१
१०	मेगफोन	सेट	१
११	हथौरा	वटा	४
१२	तार कटर	वटा	२
१३	टैंक	वटा	१
१४	पिक	वटा	२
१५	सावेल	वटा	४
१६	क्रोबार	वटा	२

१७	पियाबर	वटा	२
१८	उद्धार डोरी	वटा	१
१९	हक सा	वटा	२
२०	प्राथामिक उपचार बक्स	बैग	२
२१	लाईफ जकेट	वटा	६
२२	जोखिम टेप	रोल	२
२३	सुरक्षा भेस्ट	वटा	२
२४	फायर इन्स्तुगेटर	वटा	१
२५	सुरक्षा ग्लास	वटा	१२
२६	ट्रांगुलर पट्टी	वटा	३०
२७	स्टेचर	वटा	२
२८	नि पैड	वटा	६
२९	सर्जिकल मास्क	पकेट	२
३०	स्टिल बकेट	वटा	११

सन्दर्भ सामग्री

१. नगर प्राश्र्वचित्र २०७५, मेलौली नगरपालिका

२. जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०७८

३. बार्षिक नीति तथा कार्यक्रम २०७८/७९, मेलौली नगरपालिका

४. विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ (संघीय सरकारबाट पारित)

६. स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४

७. विपद् व्यवस्थापन कोष सञ्चालन कार्यविधि २०७९

९. नगरपालिकाको वेव पेज